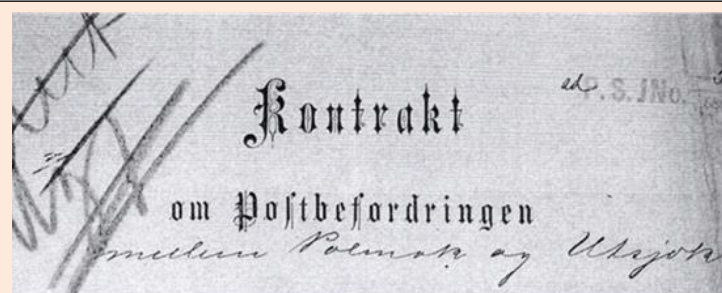

BUDSTIKKA

Norsk Posthistorisk Selskap

I dette nummer:

Noen linjer fra redaktøren	2
Dagens applaus: Olga S. Ellis	2
Lederens hjørne	3
Referat fra årsmøtet 20.mars 2021	4
Trond Schumacher: Post i butikk under krigen	5
Referat fra medlemsmøte 20. mars 2021	5
Øivind Rojahn Karlsen: Oblatstempler	6
Gunnar Melbøe: Fransk militært postkort fra kampene i Narvik	7
Trond Schumacher: Mellomriksruten Polmak – Utsjok: en posthistorisk gjennomgang	8
Egil H. Thomassen: Uavgjort på Ullevål	13
Rolf Scharning: Operasjon Groundsheet	14
Tore Haga: Duplikat, annen purring, import og eksport	16
Petter E. Pettersen: Nytt portostempel fra Christianssand	17
Oddbjørn Salte: Dykk i arkivet Romsdalsposten II 1722	18
Viktige venner av NPS	24

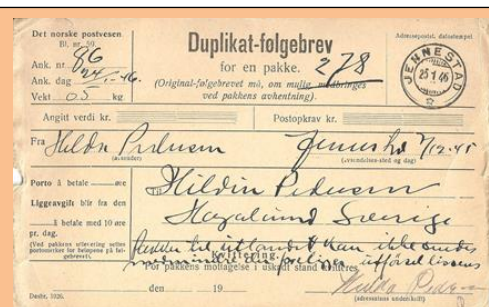
Godt lesestoff på sidene 8-12

Side 7

Side 13

Om dokumentbruk, side 16-17

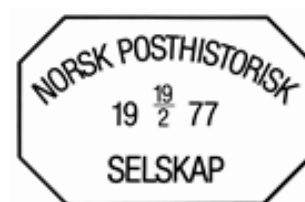
«Nytt» stempel omtales på side 17

Ukjent for de fleste, men feged Børge Eeg på Giermundnæs forfattet en tekst på sidene 21-22

Brevet relatert til Norge, men det var aldri her. Side 14-15

Møteplaner 2021

Under utstillingen Trondheim 2021, søndag 5. september 2021 kl.10.30:

Geir Vikan: Posthistorie Stjørdal

25. september 2021

Gunnar Melbøe:

Utvalgte objekter fra Narvik i krig

27. november 2021

Frøde Konst:

Informasjon om mitt arbeid med poststedinformasjon fra Hedmark

Oslo-møtene holdes i 2. etasje, lokalet "Anton B.", over

Kafé Asylet

Grønland 28, 0188 Oslo kl. 13.00
Mat og drikke: tradisjonelt opplegg

Siden sist har vi avviklet årsmøte – i år helt etter planen på riktig dato og via zoom. Som det fremgår av referatet fra årsmøtet er så å si alt som før. Styret fortsetter ufortrødent videre. Med ett unntak. Øyvind Midtli takket av som vara og vår web-redaktør Jan Lauridsen trådte inn på hans plass.

Selskapets åpne møte under landsmøtet og utstillingen til Norden-fjeldske i Trondheim i juni måtte flyttes sammen med vertskapets

arrangementer til første helgen i september. Da skal alle som ønsker vaksine, hvilket jeg håper alle gjør, være ferdig vaksinert.

Noe å se fram til gjennom sommeren. Vi trenger litt nærkontakt igjen. I september regner vi også med å være i normal gjenge igjen på Asylet med foredrag, tradisjonsmat og tradisjonsrike programaktiviteter. Jeg har allerede begynt å savne medlemsauksjonene våre, men det vil utvilsomt ta seg opp når de mange som har benyttet corona-tiden til å rydde opp i samlingene sine igjen vil slåss om å få objektene satt opp på våre auksjoner.

En samler-aktivitet som ikke har ligget i dvale det siste året er online auksjoner av posthistoriske toppobjekter. De har bidratt sterkt til at mange har nådd et nytt nivå når det gjelder skjerm-bruk. Hvorvidt det representerer en helse-risiko, får tiden vise. Det som imidlertid er sikkert er at auksjonene har gitt oss mange gledesstunder, men kanskje også fortvilelse over alle de objektene som glapp på grunn av at prislappen ble for høy. Kjøpelysten er i alle fall tilstede som aldri før. De gode tingene går til priser ingen hadde drømt om, - hverken innleverere eller kjøpere. Til overpriser vil mange si. Jeg er ikke så sikker på det. Er interessen til stede vil prisene holde seg. Men for å bevare interessen må folk ha muligheter til påfyll.

På siste styremøte diskuterte vi hvordan vi ønsker at medlemmene våre skal kunne bruke bladet vårt – Budstikka – til å annonsere hva de er ute etter til samlingene sine ledsaget av korte presentasjoner av hvorfor akkurat den type objekter er noe å samle på. Et medlemsblad for annonsering av salg medlemmene imellom ønsker det sittende styret ikke å gjøre Budstikka til ved denne korsvei. Uansett er det redaktør Per Erik som bestemmer hva som får plass av annonsering. Apropos annonsering, så håper jeg alle har fått med seg at Posten Norge, Frimerketjenesten, nå er kommet inn som en av våre nye 'hovedsponsorer' av medlemsbladet vårt (ta en titt på siste side).

For et par nummer siden oppsummerte jeg noen fakta om 'postsituasjonen og infrastrukturen i Finnmark i 1944 – 46. - Et 75 års minne'. Noe av det jeg unnlot å trekke fram var det mest interessante kapitlet fra denne perioden for oss post-historikere: nemlig de mange stempelprovisorier som så dagens lys i et forsøk på å holde normale postale funksjoner og regler for forsendelse av brev i hevd også i den krisetiden

vårt nordligste fylke gjennomlevde. Denne beskjedenheten fra min side grunner i et håp jeg har om å komme i gang med en egen publikasjon om dette temaet på et senere tidspunkt. Temaet har vært framme i den filatelistiske pressen med ulike mellomrom, og sist men ikke minst, var alle stempler og håndannulleringer og bruk av provisoriske rek-etiketter man kjente til for 30 år siden, blitt grundig oppsummert i John Erik Teglers utmerkede bok om 'Posthistorie og poststempler fra Finnmark fylke' (1993). Men noen stempler har blitt lagt til i ettertid og har slett ikke fått den oppmerksomhet de kunne fortjene. To gode eksempler på det er avbildet nedenfor. Jeg har denne gang funnet fram to rekommanderte brev fra Finnmark, begge med provisoriske lineære gummistempler som ikke er nevnt hos Tegler og som trolig har gått under radaren for de fleste (se illustrasjoner). Det ene brevet er fra Russenes, og det andre fra Smørfjord. Ingen av brevene har påført dato, men vi vet at de to poståpneriene fikk tilsendt nye 2-ring stempler type II A henholdsvis i desember og oktober 1945, så begge brevene må være avsendt en gang i løpet av det første etterkrigsåret.

Udatert rekommandert brev fra Russenes til Trondheim, frimerker stemplet med lineært 'RUSSENE' gummistempel i blått og brevfor side forsynt med navnløs rek-etikett med nummer. På baksiden avs. Knut Nilsen, Russenes, Porsanger, Finnmark.

Udatert rekommandert brev fra Smørfjord til Tromsø, frimerker og rek-etikett stemplet med lineært 'SMØRFJORD' gummistempel i sort. På baksiden avsender Hans A. Hansen, Bileier, Smørfjord.

Til sist ønsker jeg dere alle en god og varm sommer. Skulle det mot formodning bli mye regn der du tilbringer sommeren, hjelper det å tenke positivt, - som for eksempel at regn må til for bondens åker, eller at varmt sommerregn må til for at også soppen skal trives gjennom sommeren. Det gir som regel avkastning i form av en strålende sopp-høst!

Mvh Trond

PROTOKOLL FRA ÅRSMØTE I NORSK POSTHISTORISK SELSKAP

Lørdag 20.3.2021 kl. 13, på Zoom.

SAKSLISTE:

1. Konstituering.
 - a) Godkjenning av innkalling.
 - b) Valg av dirigent og sekretær.
 - c) Valg av to medlemmer til å underskrive protokollen.
2. Styrets årsmelding.
3. Rapport fra Dr. Per Gelleins Minnefond.
4. Regnskap.
5. Fastsettelse av kontingent for 2022.
6. Budsjettforslag 2021.
7. Valg: Leder (1 år), 2 styremedlemmer (2 år), 2 varamedlemmer (1 år), revisor (1 år), 2 medlemmer av styret i Dr Per Gelleins minnefond (i tillegg til leder av NPS) (1 år) og valgkomité.

1) Konstituering.

a) Godkjenning av innkalling.

Årsmøtet ble åpnet av leder Trond Schumacher, som også hadde teknisk ansvar for avvikling av møtet på Zoom. Det var til sammen 34 medlemmer koblet til møtet. Innkalling med saksliste var kunngjort i Budstikka nr. 1/2021 og på Selskapets hjemmesider. Det kom anmerkning fra Ton Steenbakkers i Nederland om at dette bladet ikke hadde kommet fram dit ennå.

Vedtak: Innkallingen godkjent.

b) Valg av dirigent og sekretær.

Vedtak: Ivar Sundsbø ble valgt til dirigent og Arvid Løhre til sekretær.

c) Valg av to medlemmer til å underskrive protokollen.

Vedtak: Bjørn Muggerud og Bjørn Schøyen.

2) Styrets årsmelding.

Årsmeldingen var gjengitt i Budstikka nr. 1/2021. Den ble gjennomgått av leder Trond Schumacher, som refererte hovedpunktene.

Vedtak: Årsmeldingen 2020 godkjent uten merknader.

3) Rapport fra Dr. Per Gelleins minnefond.

Trond Schumacher, komitéens formann, leste rapporten:

«Ved starten av året 2021 er fondets egenkapital på kr 128.984, inkludert en avsetning fra NPS på kr 20.000. Av summen er kr 100.000 grunnkapital som ikke kan røres. Renteinntektene er fortsatt ubetydelige, men takket være en omplassering av de bundne midlene har inntektene økt fra kr 813 for 2019 til kr 1.892 for 2020.

Årets søknadsfrist har vært kunngjort både på vår hjemmeside og i Budstikka. Etter fristens utløp den 14. mars forelå det tre søknader til behandling. Det ble søkt om til sammen kr 11.000 samt et uspesifisert beløp.

Tildeling skal fortrinnsvis benyttes til publikasjon av artikler og skrifter som vedrører norsk posthistorie, eller til spesielle forskningsformål innen norsk posthistorie. Prosjektene er solide og godt begrunnet, men én av søknadene faller utenfor rammene for tildeling.

I forbindelse med årsmøtet i Norsk Posthistorisk Selskap, 20.3.2021, utdeles kr 7.000 fra Dr. Per Gelleins Minnefond til to prosjekter fordelt slik

- 1) Krigs- og Feltpostforeningen (KFF) v/ Bjørn Muggerud, kr 4.000, til utgivelse av en oppdatert fortegnelse av «Tyske militære avdelinger og feltpostnumre tilknyttet Norge 1940-1945», ca 400 sider i A4-format.
- 2) Norsk Skipsposthistorisk Forening (NSPF) v/ Odd Arve Kvinnesland kr 3.000, til særtrykk med nye oppdateringer etter boka «Norske Skipspoststempler». Det er ny informasjon som har kommet til etter utgivelse av særtrykkene i 2016 og 2017. Det planlegges et samlet hefte på ca 170 sider.

Oslo, 20.3.2021, Trond Schumacher / Ivar Sundsbø /

Arvid Løhre – (Elektronisk godkjent/signert)»

Vedtak: Rapporten fra Dr. Per Gelleins Minnefond 2021 ble tatt til orientering.

4) Regnskap.

Regnskapet 2020 for NPS og Gelleins Minnefond med revisjonsberetningene var gjengitt i Budstikka nr. 1/2021. Det ble gjennomgått og kommentert av kasserer Gunnar Melbøe. Alt var funnet i orden og godkjenning ble anbefalt. Spørsmål fra Terje Hjelde om opplaget på Budstikka.

Vedtak: Regnskapene godkjent uten merknader.

5) Fastsettelse av kontingent for 2022.

Styret foreslo uendret kontingent for 2022; kr 400.

Vedtak: Kontingenten endres ikke, og blir dermed kr 400 for 2022.

6) Budsjettforslag 2021.

Styrets forslag til budsjett var gjengitt i Budstikka nr. 1/2021. Det ble gjennomgått av kasserer Gunnar Melbøe.

Vedtak: Budsjettforslaget for 2021 godkjent uten endringer.

7) Valg.

Valgkomiteen hadde bestått av Are Døvle og Nils Ingvar Laiti, og komitéens innstilling var gjengitt i Budstikka 1/2021. I Selskapets lover § 6, heter det at styret konstituerer seg med nestleder, kasserer og sekretær. De styremedlemmene som sto på valg, og som ble foreslått gjenvalgt, var i valgkomiteens innstilling referert med sine konstituerte verv. Dette ble ikke kommentert under årsmøtet, og møteleder fulgte innstillingen. Styret står likevel fritt til å endre på konstitueringen, og valget må derfor føres i protokollen uten konstituerte verv. Varamedlem Øyvind Midtli ønsket ikke gjenvalg, og en ny var foreslått i innstillingen. Det kom ikke benkeforslag på noen av vervene.

Vedtak: Valgkomiteens innstilling ble fulgt, og følgende ble enstemmig valgt:

Leder, 1 år: *Trond Schumacher* (gjenvalg)

Styremedlemmer, 2 år: *Øyvind Rojahn Karlsen* og *Gunnar Melbøe* (gjenvalg)

(Olav Dyresen og Arvid Løhre var ikke på valg).

Varamedlemmer, 1 år: *Ole Jørgen Grann* (gjenvalg) og *Jan Lauridsen* (ny).

Revisor, 1 år: *Inge Johansen* (gjenvalg)

Styret for Dr Per Gelleins minnefond:

Leder (formann) for NPS samt *Ivar Sundsbø* og *Arvid Løhre* (begge gjenvalg).

Det kom forslag på gjenvalg av valgkomiteen.

Vedtak: Valgkomité: *Are Døvle* og *Nils Ingvar Laiti*.

Oslo, 20.3.2021

Bjørn Muggerud

Arvid Løhre, årsmøtets sekretær

Bjørn Schøyen

I John Torstad og min artikkel om Skottlandsbrigadens feltpostkontor i Norge i frigjøringsåret 1945, som stod i Budstikka nr. 3/2020, avbildet vi et følgebrev hvor pakken ble å hente i Elisenbergveien 22 i butikken til Gimle Tobakk og Konfekt.

Dette avstedkom en kommentar fra Tore Haga i Budstikka nr. 4/2020, der han kunne vise til en annen oblat som utvilsomt stammer fra den samme perioden. Denne pakken kunne hentes i Ullevålsveien 107 hos Adamstuen Fukt og tobakk.

Jeg har funnet fram en kilde som belyser situasjonen som rådet på pakkeavdelingen ved Oslo postkontor i julerushet under krigen og like etter frigjøringen. Postmester Fougner forklarer her hvorfor og hvordan utleveringen av pakker foregikk i disse to tobakkforretningene – og sikkert også andre – den gang da. Ikke helt som nåtidens post i butikk, hvor posten benytter seg av betjeningen i dagligvareforretningene til utlevering av pakkene, mens underpostkontorene den gang disponerte egne kontor med egen betjening i lokalene, men likevel . . .

I rapport av 3. September 1948 fra Postmesteren i Oslo om 'Posten i krig' får vi en forklaring:

«Det varte ikke lenge etter krigens utbrudd, før krigshendingene rundt omkring i Norge medførte avbrekk i kystkommunikasjonene og bilrutene ved bombeangrep og sabotasjehandlinger.

Derved ble trafikkmulighetene innskrenket og en stor del av trafikken med pakker og gods gikk over fra jernbanene og biler til Postverket. Pakketrafikken fikk et oppsving i Postverket som aldri før. Den medførte blant annet ved Oslo postkontor at plassen på pakkeavdelingen ble sprengt, så der måtte foretas ekstra tiltak for å få den skikkelig avviklet.

Av mangel på bensin stoppet fra 15/4 1940 omkjøring av pakker i Oslo. Det ble etterhvert nødvendig å få avlastet pakkeavdelingen en del av trafikken med ankomne pakker. Pakkene ble sortert til underpostkontorene og utlevert derfra innen underpostkontorenes distrikt. Dessuten ble det med juletrafikken for øye gjennom krigen leiet særskilte kontorer rundt om i Oslo for utlevering av pakker. Disse utleveringskontorer har virket bra. Det har vært nødvendig å opprettholde dem også etter krigen, da postkontoret ikke har biler til omkjøring av ankomne pakker. Dessuten har det vist seg økonomisk fordelaktig å opprettholde disse pakkeutleveringskontorer, som er opprettet etter kontrakt med innehavere av småforretninger.»

MEDLEMSMØTET ETTER ÅRSMØTET

20. MARS 2021 – fortsatt på Zoom

Litt ekstra oppmerksomhet

Sømløs overgang fra årsmøtet til ordinært medlemsmøte. Ingen ekstra pause var nødvendig fordi deltakerne skulle trekke frisk luft, eller det motsatte.

Selskapet har som kjent åtte æresmedlemmer, og flere av dem fylte runde år under den pågående pandemien. Styret hadde derfor fått det for seg at de fortjente en ekstra oppmerksomhet. (Styrets sekretær og referenten her er inhabil, og ble «mjutet» og utestengt under debatten.)

Dette gjelder følgende jubilarer, og de nevnes her:

Ivar Sundsbø (70 år – 12. september 2020);

Arne Thune-Larsen (80 år – 23. september 2020);

Arvid Løhre (70 år – 24. november 2020) og

Tore Gjelsvik (90 år – 25. april 2021).

I tillegg må vi jo også nevne at **Egil Thomassen** passerte 85 år 1. mars 2020, rett før landet stengte ned.

Olga Ellis, som fyller 100 år i slutten av juli, må vi komme tilbake til. Det skal ikke gå upåaktet hen!

Oblater og oblatforsegling

Klokken 13.48 fikk **Øivind Rojahn Karlsen** ordet, og kunne dele sin skjerm og mikrofon for å snakke om «**Oblater og oblatforsegling**». Boka «Norske postoblater og postoblatstempler» med Øivind som forfatter ble utgitt av Krigs- og Feltpostforeningen i 2020. Foredraget hadde en litt annen vinkling av temaet enn bare å være en presentasjon av boka. Mange av våre medlemmer hadde nemlig fått med seg «Norges første filatelistiske boklansering på nett». Den foregikk gjennom Slettebakken FPPs nettmøte på Zoom den 16. november 2020.

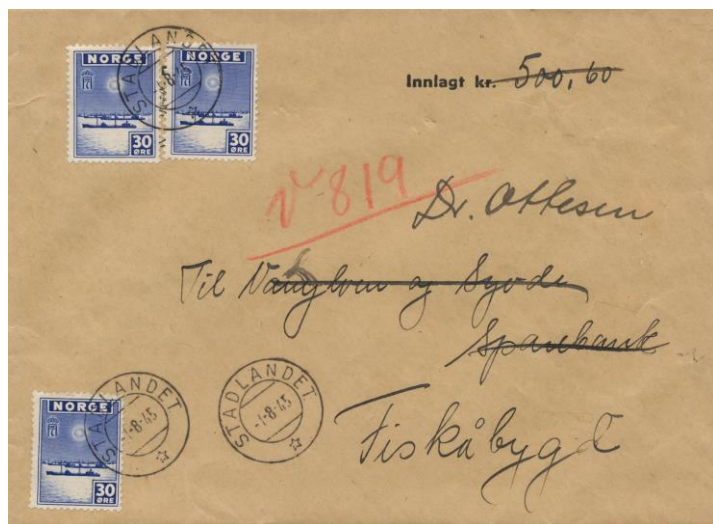
Derfor hadde Øivind lagt opp til en posthistorisk tilnærming spesielt for oss. Vi fikk se interessante illustrerte eksempler på bruk av oblaturene og oblatstemplene – både riktig bruk, feil bruk og etterbruk. (Eksempler på side 6 her i Budstikka.)

Det var ikke mange spørsmål til Øivind. Terje Hjelde kommenterte bruken av oblatstempler som annulleringsstempler for togpost, spesielt på Meråkerbanen. Øivind nevnte at slik etterbruk er innarbeidet i kapitlene om både jernbane (del 4) og skip (del 5).

Til slutt ble det også opplyst om hvordan man kunne få kjøpt boka, for de som ennå ikke hadde skaffet seg den.

Ref. fortsetter side 7

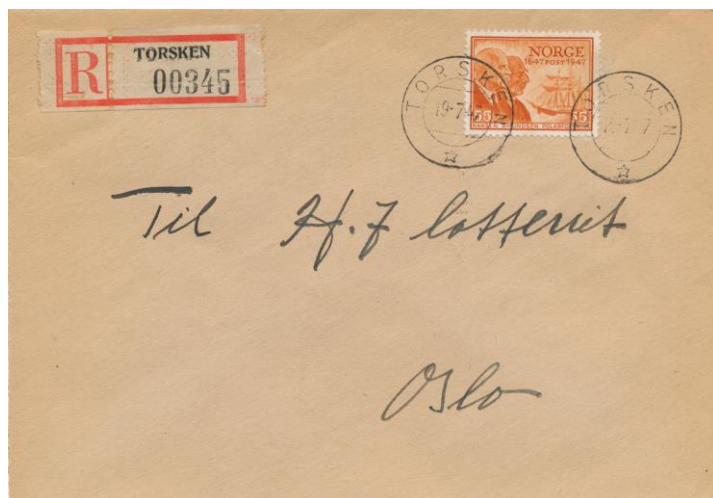
Eksempler fra Øivind Rojahn Karlsens foredrag på Zoom-møtet 20. mars 2021.

Korrekt bruk av oblatforsegling. Bankobrev uten bankoetikett sendt fra Stadlandet poståpneri i Selje kommune, Sogn og Fjordane 1.8.1945. Forsegling utført med store røde postoblater, hver med tre avtrykk av poståpneriets oblatstempel nr. 2768

Regelbrudd! Oblatforsegling var ikke tillatt på verdiforsendelser til utlandet. Verdibrev sendt fra Postverkets Frimerkesalg til Samlere, Oslo, 28.1.1944, til Stugun i Jämtland. Forsegling utført med postverkets forseglingstape og oblatstempel nr.4241. "Løpende lisens" viser at avsender hadde tillatelse til å eksportere verdier. Brevet ble sensurert i Oslo ("Ao"), og tollbehandlet i Oslo og Stockholm.

Etterbruk. Rekommandert brev sendt fra Torsken poståpneri i Torsken kommune, Troms, 19.7.1947. Forsegling utført med stort rødt postoblat og to avtrykk av poståpneriets oblatstempel nr. 4379.

Boka "Norske Postoblater og Postoblatstempler" kan anskaffes ved å sende en bestilling til kriigsogfeltpost@gmail.com. Pris kr. 390,- inkl. forsendelse.

Medlemmenes 5-minutter

Foredragene etter årsmøtet skal helst være litt kortere enn under vanlige møter. På nettmøtene er det naturlig nok heller ikke lagt inn noen lapskaus-pause, så klokka 14.25 var det klart for medlemmenes 5-minutter.

- **Ivar Sundsbø** minnet om «NOTOS 2021», en FEPA-utstilling i Athen i november. (Se: NFT 1/2021 side 48. Når du leser dette, er påmeldingsfristen ute.)
- Den internasjonale frimerke-utstillingen som skulle vært arrangert i London, 2. til 9. mai 2020, er utsatt til februar 2022. Atle Fossmark er kommisjonær, men påmeldingen er stengt. Liten sjanse å få antatt en ny påmelding, hvis man ikke var med i første runde.
- **Bjørn Schøyen** er kommisjonær for en spesialisert FIP-Verdensutstilling; **Hunfilex 2022 i Budapest** (Ungarn) fra 31. mars til 3. april 2022. Klassene som er representert er: Tradisjonell, Posthistorie, Stempelmerker, Motiv, En-rammes eksponat (innenfor tradisjonell, posthistorie og motiv) og Litteratur. Her er ikke påmeldingsfristen gått ut, men vær raskt ute, siste frist er 30. juni 2021. Mer informasjon på Forbundets nettside (filatelist.no).
- **Ton Steenbakk** informerte om **World Stamp Exhibition HELVETIA i Lugano**, Sveits fra 18. til 22. mai. Det er den første internasjonale FIP-utstillingen i Sveits på nesten 50 år.
- **Hallvard Slettebø** kunne opplyse at det vil bli forsøkt å få til et kombinert **utstiller- og jurykurs** under Filos i Oslo i høst. Ingen påmeldingskrav.

Så var det ingen flere innlegg, og møtet ble avsluttet. Og det var kort vei hjem for de fleste!

Arvid L.

Fransk militært postkort fra kampene i Narvik

Av Gunnar Melbøe

Den allierte intervensjon i Nord-Norge ble trappet opp 14. april 1940, da britiske og franske tropper gikk i land i Harstad, hvor det allierte hovedkvarter ble etablert. Det var tre bataljoner fra den 24. britiske gardebrigade, tre bataljoner av franske alpejegere og to bataljoner fra den franske fremmedlegionen. Feltpostkontor nr. 205, som ble opprettet i Frankrike 17. april 1940, begynte sin funksjon i Harstad den 6. mai, og vendte tilbake til Storbritannia 4. juni 1940. Feltpostkontoret benyttet et stempel med teksten **POSTE AUX ARMEES No.205** (III.1).

III. 1

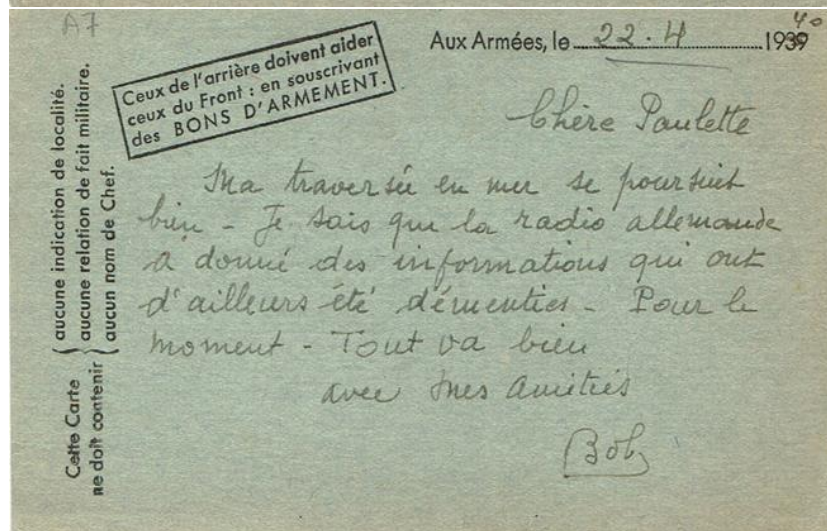
Post fra soldatene var portofri opp til 20 gram, mens det for brev over 20 gram og trykksaker måtte benyttes franske frimerker.

De franske militære styrkene benyttet fra 1924 feltpostnummer (secteur postal) med tre siffer, men i april 1940 ble et nytt system med fem siffer introdusert. Dette varte imidlertid bare en kort tid, til våpenhvilen i juni 1940.

Stemplerne **POSTE AUX ARMEES** ble ikke modifisert som følge av reformen, og derfor eksisterer stempler både med tre siffer og uten angivelse av siffer i denne perioden. Jeg kan her vise et militært postkort som er skrevet i Narvik/Harstad 22.4.1940 og sendt fra Secteur postale 17592. Det har ikke noe stempel, men er datert av avsender på baksiden. (III.2 og 3).

III. 2

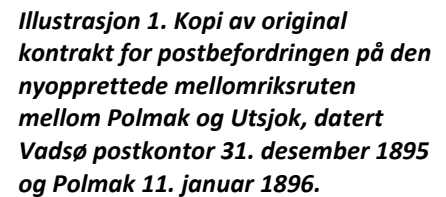
III. 3

Innholdet lyder i oversettelse:

«Kjære Paulette. Min reise over havet forløp bra. Jeg vet at den tyske radio har gitt opplysninger, som i ettertid er blitt dementert. For øyeblikket – alt går bra. Med mange hilsener Bob»

Avsender er Robert Maquelin. Et søk på MyHeritage gir treff på Robert Andre Maquelin, født 8. mai 1908 i Chalons-En-Champagne, Marne, Grande Est, Frankrike og død 16. desember 1987 i Boulogne- Billancourt, Haute-De-Seine, Ile-De-France, Frankrike. Han var altså 32 år da han kjempet i Norge, og døde 79 år gammel.

I Poststyrelsens sirkulære nr. 3 av 9. februar 1896 finner vi følgende kunngjørelse: «*Fra begynnelsen av januar maaned er der igangsat en ugentlig bipost mellom Polmak og den finske postanstalt Utsjoki med afgang fra Polmak hver mandag og tilbakkomst dertil hver onsdag. – Udvekslingen omfatter almindelige og rekommenderede brevpostforsendelser samt Breve med angiven Værdi indtil kr. 2200.00 og er undergivet de internationale konventioners bestemmelser*».

Kontrakten ble undertegnet av konstituert postmester P. Eilertsen, Vadsø, og postbefordrer Hans Johnsen, Polmak. Av innholdet gjengis her:

*«Undertegnede Hans Johnsen
paatager sig herved til de Tider,
som nærmere bestemmed, og under
nedenstaaende Betingelser og
Forpligtelser at befordre Posten
mellem Polmak poståbneri og
postanstalten i Utsjok, Finland, en
gang ugentlig frem og tilbage.*

1. Posten befordres af postbefordreren selv eller under hans forfald paa hans ansvar af en anden voksen paalidelig mand. Den bliver at befordre uden Ophold og forøvrigt saa hurtig som muligt. Postskydslønnen, der udbetales kvartalsvis af Vadsø Postkontor, bestemmes til kr. 12.00 – tolv kroner – pr. tur med retur.»

I en senere kontrakt fra 1. november 1903, som også befinner seg på RA, har postbefordrer Nils A. Holm fra Polmak overtatt postbefordringen. Ruten har nå fått eget nummer (nr. 6405), postgangen er fortsatt ukentlig, og godtgjørelsen er redusert til 7 kroner pr. tur/retur.

Sommeren 1909 skjedde en omlegging av ruten idet strekningen Polmak – Utsjok, dvs. mellomriksruten, nå ble innlemmet i den norske bipostruten mellom Polmak og Karasjok. Dette skjedde etter avtale mellom den norske og den finske poststyrelsen. Et utdrag av brev fra den norske Poststyrelsen ved Den Kongelige Norske Regjerings Departement for de offentlige Arbeider, til Poststyrelsen i Finland, datert Kristiania den 29. mars 1909, redegjør nærmere for endringene:

«Fra kommende sommer tænkes den norske postrute mellem Polmak og Karasjok utvidet til ukentlig det hele aar (istedet for nu i maanederne mai-oktober kun 14. daglig).

Forsaavidt den ærede poststyrelse ikke har noget at bemærke derimot, vilde beforderen i denne rute da hensigtsmæssig kunne overta befordringen ogsaa i mellemriksruten Polmak – Utsjoki, hvortil han er villig for en betaling av kr. 3,00 pr. tur med retur i tillegg til betalingen for den norske rute. Der burde imidlertid i saa tilfælde for beforderen (særlig paa hans retur fra Karasjok) paa grund av den knappe tid være adgang til at bli ekspedert i Utsjoki naarsomhelst paa døgnet.

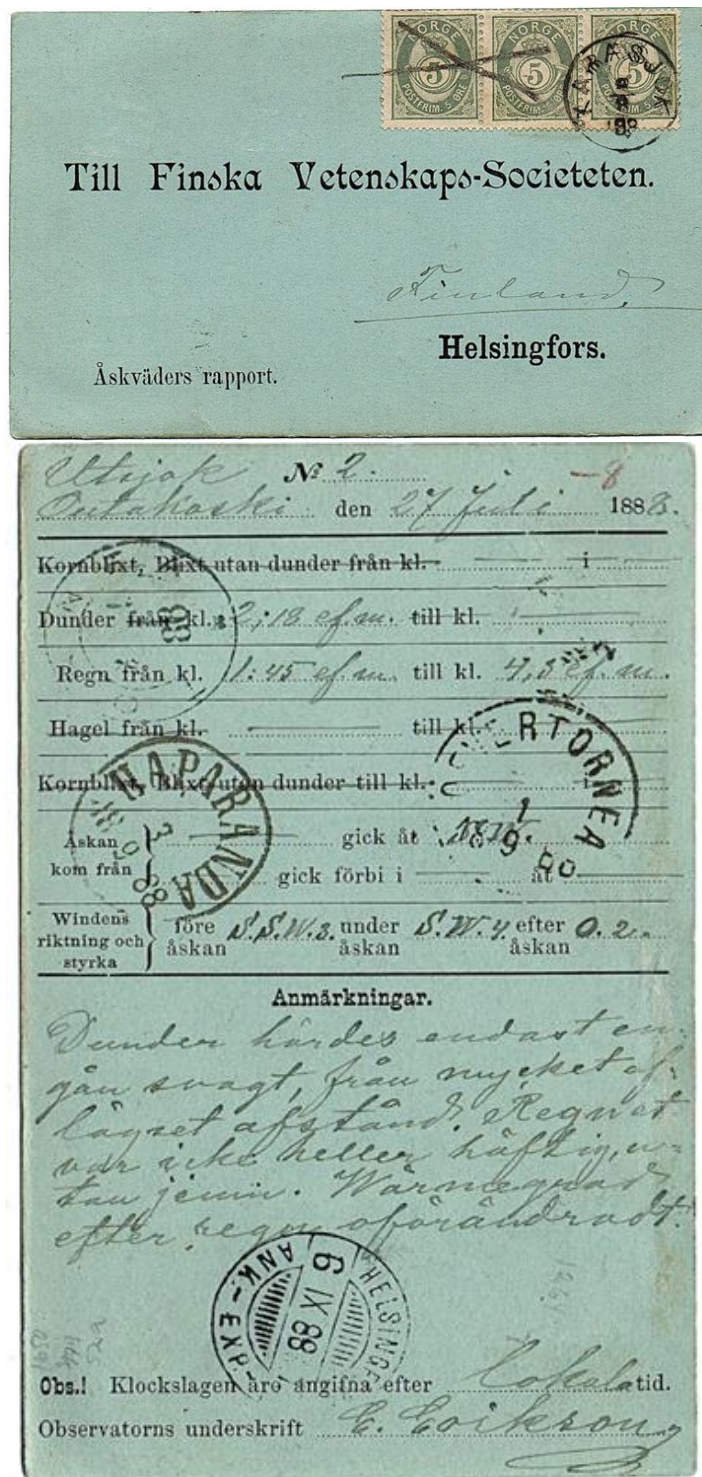
Som det vil være den ærede poststyrelse bekjendt, var betalingen for den fra 1ste januar 1896 i tilslutning til art. 2 i konventionen angaaende postbefordring mellem Norge og Rusland opprettede mellemrikspostrute Polmak – Utsjoki oprindelig kr. 12,00 pr tur med retur, saaledes som fastsat i den under 18. februar 1896 oversendte kontrakt. Fra 1 oktober 1901 avsluttedes imidlertid ny kontrakt om befordringens utførelse for en godtgjørelse av kr. 7,00 pr. tur med retur. Man oversender gjenpart av denne kontrakt samt senere kontrakt gjældende fra 1. november 1903, hvilket desværre ikke tidligere er gjort. Ved den ovenfor omtalte kombination av befordringen vil utgifterne i tilfælde nedsættes til kr. 3,00 pr. tur med retur for begge lande tilsammen.

Man er i denne forbindelse bleven opmerksom paa, at man ikke har mottatt refusjon for den paa det finske postvesen faldende halvdel av de siden opprettelsen av mellemriksruten Polmak – Utsjoki paaløpne og i sin helhet av det norske postvæsen utlagte befordringsutgifter for denne rute. Disse utgifters samlede beløp har ifølge vedlagte specificerte opgave indtil 1 januar 1909 utgjort kr. 6351.00, hvorav halvparten, kr. 3125,50, av det finske postvæsen skulde være at refundere det norske postvæsen. Man tillater sig at anmode om den ærede poststyrelses nærmere uttalelse efter den anledning, ovenstaaende gir.»

Nyordningen fikk sin uforbeholdne tilslutning fra finske myndigheter, og det gikk knapt 3 uker før den norske poststyrelsen mottok to brev med både takksigelser og beklagelse over det inntrufne, begge datert i april 1909. Det norske postverkets tilgodehavende kom prompte inn på den norske poststyrelsens konto.

Før vi haster videre bør det her skytes inn at en offentlig postbefordring mellom Polmak og Karasjok ikke var noe nytt. En postbefordring på strekningen hadde også funnet sted tidligere, men da som en etappe på 'Nordlandsposten's vinterrute mellom Alten og Vardø. Ruten finner vi blant annet omtalt i 'Beskrivelse over Norges offentlige Brevposter' (Petersen 1838) som no. 107: 'Fra Alten til Vardø; via Karasjok (18 mil) – Polmak (36 mil), Vadsø (45 mil og Vardø (53 1/2 mil)', og noe senere som no. 395 i 'Opgave over Postgangen i Landets Postruter' (Poststyrelsen 1885): 'Fra Alten til Karasjok, Polmak, Nyborg, Næsseby, Vadsø og Vardø sendes udenfor Dampfartstiden paa Østfinmarken Post en Gang ugentlig efter ankomsten af sydfra kommende Post, med Retur snarest. Fra Alten til Vadsø medgaar om Høsten indtil 11 Døgn, om Vinteren omtr. 5 Døgn.'

Mot slutten av 1800-tallet ble etappene i hovedpostruten Alten – Vardø strengere regulert og kontraktfestet som bipostruter. I 1903 ble kontrakten for postbefordringen mellom Polmak og Karasjok gitt til Henrik Aslaksen, Polmak (se illustrasjon 4). Her fremgår at postbeforderen påtok seg å befordre posten på strekningen 1 gang hver annen uke i tidsrommet fra mai – oktober, og 1 gang ukentlig i tidsrommet november – april.

Illustrasjon 2. Postkort fra Outakoski i Utsjok, Finland, datert 27. juli 1888, adressert til Helsingfors i Finland. På grunn av mangel på offentlige postruter i Nord-Finland på denne tiden er kortet sendt via Norge og Sverige tilbake til Finland over Torneå. Postveien er som følger: innlevert ved poståpneriet i Karasjok på norsk side av grensen og her frankert med norske frimerker (NK 52.III x 3) stemplet 'KARASJOK 2.8.1888'; fra Karasjok via de norske bipostrutene no. 473 - fra Karasjok til Alten - og rute no. 472 - fra Alten til Kautokeino og Karesuando i Sverige (jfr. 'Opgave over Postgangen i Landets Postruter 1888'); fra Karesuando videre med den svenske posten til 'OFVERTORNEÅ 1.9.1888' og 'HAPARANDA 3.9.1888', og tilbake til Finnland over 'TORNEÅ 4.9.88' (se de praktfulle transittstemplene!); i Helsingfors ankomststemplett 6.IX.88.

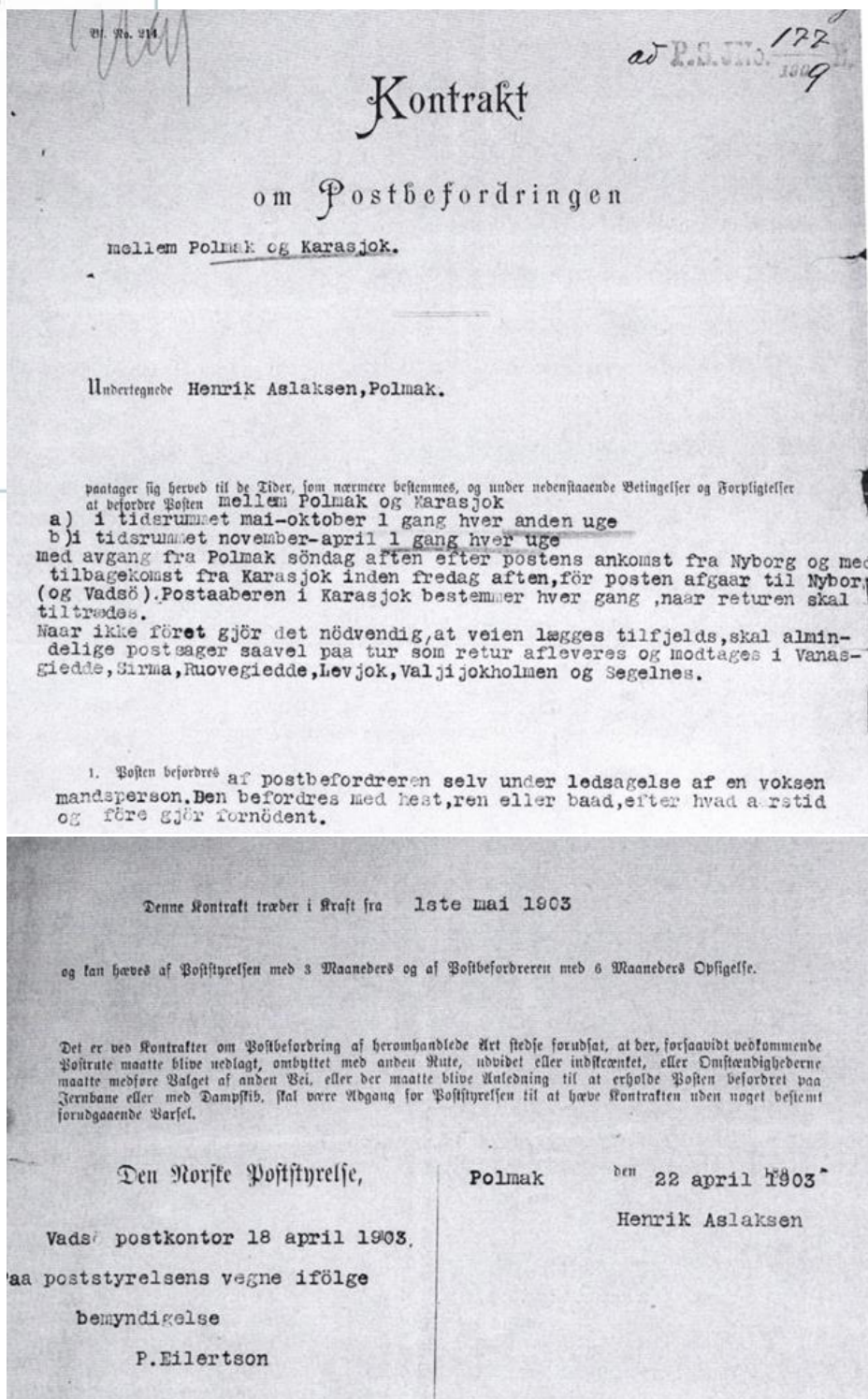
Illustrasjon 3. Skisse over mellomriksrutene Polmak – Utsjok og Svanvik – Salmijärvi (røde) og viktige regionale postruter på norsk (blå stiplede) og finsk (rød stiplede) side av grensen mellom Finnmark og Finland i mellomkrigsårene (1920 – 1944). Byen Ivalo var knutepunkt for de to regionale postrutene på finsk side gjennom Nord-Finland.

Dette til en betaling av 50 kr pr tur med retur. Avgang fra Polmak fant sted søndag aften etter postens ankomst fra Nyborg med tilbakekomst fra Karasjok innen fredag kveld, før posten avgikk fra Polmak til Nyborg og Vadsø.

Postbefordrerer forpliktet seg til å avlevere alminnelige postsaker på tur og retur på poststedene Vanasgiedde, Sirma, Ruovegiedde, Levajok, Valjijokholmen og Segelnes, så nær som når føret gjorde det nødvendig å legge ruten over fjell-vidda utenom disse stedene. Posten kunne alternativt befordres med hest, rein eller båt, alt etter årstid og føreforhold.

Den nye ordningen for bipostruten Polmak – Karasjok fra sommeren 1909, hvor også mellomriksruten Polmak – Utsjok ble inkludert, medførte at posten mellom Polmak og Utsjok nå ble ukentlig gjennom hele året. Posten gikk fredag kveld fra Polmak og ankom Utsjok i Finland lørdag ettermiddag; fra Utsjok gikk posten tilbake til Levajok og videre til Karasjok med ankomst her mandag kveld.

Fra 1. juni 1914 ble ruten delt i to. En rute gikk fra Polmak via Utsjok til Levajok (bipostrute 7682 a), en annen fra Levajok og senere Sirma til Karasjok på norsk side av grensen (bipostrute 7682 b) (Tegler 1994)

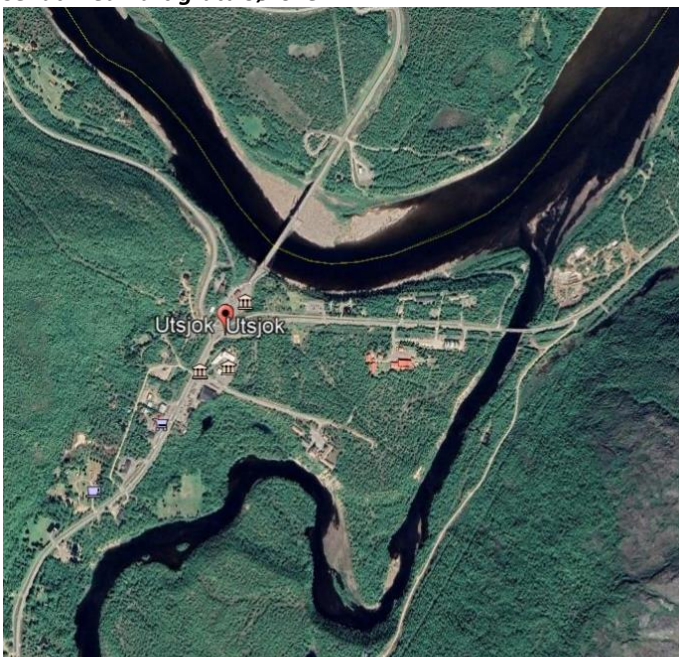
Illustrasjon 4. Utdrag av kontrakt for bipostruten mellom Polmak og Karasjok, datert Vadsø postkontor 18. april 1903 og Polmak 22. april 1903.

Illustrasjon 5. Norsk brevkort skrevet i Sirma 4 mars 1922, adressert til Otalampi i Sør-Finland; sendt i bipostruten fra Nyborg til Polmak og videre via mellomriksruten Polmak – Utsjok; kortet er transittstemplett POLMAK 9.3.22 (utydelig), UTSJOKI 19. III.22 og KAAMANEN 24. III. 22. Kortet har gått med reinsdyrskyss helt fram til Rovaniemi og videre med tog til Otalampi med ankomst 8.4 (stemplet på baksiden), en reise som tok 5 uker.

Illustrasjon 6. Finsk brevkort skrevet i Nuorgam (4 mil NØ for Utsjoki - Finlands nordligste landsby), datert 10. april 1925, sendt via mellomriksruten Utsjoki – Polmak, transittstemplett UTSJOKI 18-IV-25 og POLMAK 19-IV-25, adressert til Notodden. Fra Polmak har kortet blitt fraktet i bipostruten fra Polmak til Nyborg og videre til Vadsø, for derfra å bli sendt med hurtigruta sørover.

Mellomriksruten under krigen

Mellomriksruten var i drift fram til 28. august 1940, 2 ½ måned etter at felttoget i Nord-Norge var over. At ruten var i fortsatt drift over sommeren 1940 kom etterhvert den norske poststyrelsen i Oslo for øre, og i et brev av 9. august 1940 ble postmesteren i Vadsø bedt om en redegjørelse om situasjonen og om hvorfor ikke postforbindelsen med Finland var blitt stanset. I svarbrev fra postmester Lars Haave, datert 15. august 1940, gis følgende begrunnelse:

«Mellomriksruten Polmak – Utsjoki. Da ruten kun tjener stedet Utsjoki og nærmeste bebyggelse forøvrig på finsk side av grenselinjen langs Tanaelven i forbindelse med norske grenseboere, har jeg ikke funnet å ville innstille anløpet av Utsjoki i bipostruten 7682 a, Polmak – Levajok. Anløpet har også vært opprettholdt den hele tid siden 9. april d. år. Å sløife anløpet kan ikke medføre noen besparelse for ruten 7682 a».

Resultatet lot ikke vente på seg. I et telegram fra Poststyret til Vadsø postkontor, datert 26. august, ble postmesteren instruert om umiddelbart å innstille ruten. To dager senere bekreftes i brev fra postmester Haave til Poststyrelsen at utvekslingen i ruten er stoppet fra 28. d. m. inntil videre. I brevet fremkommer videre:

«Til spørsmålet om hvilken godtgjørelse er utbetalt etter 9. april d. år: Utvekslinga med Utsjoki inngår som et anløp for bipostrute 7682 a, Polmak – Levajok. Dette anløp kan ikke ha noe å si for godtgjørelsen til rute 7682 a. Om anløpet tas bort, må godtgjørelsen til rute 7682 a likevel bli den samme. Det må regnes å ha vært 15 anløp av Utsjoki siden 9. april d. år».

Godtgjørelsen i rute 7682 a Polmak - Levajok var i 1940 kr. 100 pr. tur i sommersesongen, kr. 60 pr. tur i september og oktober, og kr. 40 pr. tur resten av vintersesongen. I et brev til Poststyret kunne postmesteren meddele at det i løpet av 1940 var utført 33 postturer med anløp av Utsjok. Disse turene ble av den norske poststyrelsen beregnet til en ekstraavgift på kr. 165,- hvorav halvparten falt på det finske postverket, som krediterte det utestående beløpet på kr. 82.50 til den norske poststyrelsen 11. mars 1942.

Det faktum at ruten mellom Polmak og Karasjok, med en liten avstikker til Utsjoki på finsk side av Tanaelven, var i funksjon fram til 28. august 1940, har medført en del spekulasjoner om ikke også denne ruten kan ha vært et kjærkomment tilskudd til å holde postgangen mellom Norge og Finland og vice versa i gang under felttoget og de første ukene av krigen.

Det foreligger imidlertid ingen dokumentasjon på at så var tilfelle. Tvert imot, som påpekt av postmester Haave i brevet til Poststyrelsen, var mellomriksruten Polmak – Utsjok en rute som var etablert for kun å betjene grenseboerne på finsk og norsk side langs Tanaelven. Det var aldri snakk om at ruten skulle være en alternativ rute for utveksling av post mellom Norge og Finnland. Dette gjaldt ganske sikkert også under krigen.

Hovedruten for postutveksling mellom Finland (og Sverige) og det frie Norge i de første månedene av krigen var mellomriksruten Svanvik – Salmijärvi (se illustrasjon 3).

[Salmijärvi tilhørte Finland fra 1920 til 1944; deretter ble landsbyen og områdene rundt en del av Russland].

Luftfoto av dagens Utsjok, rett sør for grenseelven Tana med Samelandsbrua som forbindelse til Norge. (Google Earth)

Mellomriksruten etter krigen

Opplysninger om ruten Polmak – Utsjok dukker opp igjen etter krigen i et brev fra postmester Vågnes i Vadsø til Poststyret i Oslo, datert 2. januar 1946:

«Postutvekslingen med Finnland. Jeg har tillatt meg å sette i gang postutveksling med Finnland over Outokaski i forbindelse med landpostbudrute nr. 7601, Karasjok – Iskurasjok. Utvekslingen gjelder kun post til og fra Karasjok og nærmeste omegn. Ordningen forårsaker ingen ekstra utgifter.

Den tidligere kontrakt på postutvekslingen over Polmak gjelder ikke lenger. Posten må som tidligere utveksles på Utsjoki i Finnland i forbindelse med bipostrute nr. 7682 b, Sirma - Levajok. Postføringen forlanger kr. 5,- pr tur/retur. Dette finner jeg meget rimelig, da det er et bra stykke fra Tanaelven til det finske posthus. Istedenfor Polmak bør Sirma fungere som utvekslingspoststed da ruten går ut derfra. Jeg ber om underretning når utvekslingen kan ta til.

O. J. Vågnes».

Saken blir fulgt opp i et brev fra den norske Poststyrelsen til Post- og Telegrafstyrelsen i Finland, Helsingfors, datert 11. februar 1946:

«Mellomriksruter. Med henvisning til brev herfra av 31 mars 1942 tillater en seg å meddele at den tidligere postførsel i mellomriksruten Polmak – Utsjoki nå er falt bort. Istedenfor herfor kan det nå settes igang en postførsel i rute Sirma – Utsjoki. Utgiftene herved anslås til kr. 5.00 pr tur – retur som i likhet med tidligere bør fordeles med halvdelen på det norske og halvdelen på det finske postverk. En tillater seg å be meddelt om den ærede Post- og Telegrafstyrelsen er enig i at ruten gjenopptas med en endring som nevnt. En har foreløpig satt igang postutveksling fra Karasjok til Outokaski. Utvekslingen gjelder bare post til og fra Karasjok og nærmeste omegne. Ordningen medfører ingen ekstraavgifter. Det bes meddelt om det er noe å bemerke hertil.

Videre bør det settes igang en utveksling av post mellom Neiden og Rækkisjævi i forlenges til Jæjævi hvor postutveksling kan foregå med en norsk rute Neiden – Jæjævi. Det er imidlertid ikke noe i veien for at en norsk postfører kan kjøre helt fram til Rækkisjævi. Dette spørsmål vil en komme tilbake til med det første».

Svarbrevet fra Post- og Telegrafstyrelsen i Finnland til Poststyrelsen i Oslo, datert 16. mars 1946, gjengis i sin helhet:

«Refererende till Poststyrets ärade skrivelse J-NR 538/1946 A av den 11 sistlidne februari rörande den direkta postutväxlingen mellan norra Norge och norra Finland, har utrikesbyrån härmed äran meddela, att finska postförvaltningen å sin sida är beredd att återupptaga nämnda trafik samt att åtgärder vidtagits för ordnandet av enskildheterna i trafiken på finska sidan.

Det har härvid varit nödvändigt att inhämta utlåtande av postinspektören i Lapplands distrikt, varför ärendets behandling dragit ut på tiden. Till följd av att den från Finland till utlandet avsända posten ännu tillsvidare måste genomgå censurbehandling och ordnandet av censureringen i norra Finland mött svårigheter, har frågan i sin helhet ännu icke slutbehandlats. Utrikesbyrån får dock förberedelsesvis meddela följande: Såsom utväxlingspostanstalter på finska sidan komme att fungera Utsjoki och Inari postexpeditioner. Det av Utsjoki utfärdade kartsletet komme att befördas en gång i veckan till Sirma, där posten kunde överlätas till den

norska posttjänsten och samtidigt den till Finland adresserade posten emottagas. Kartsletet från Inari skulle tillsvidare utfärdas en gång i veckan, men så snart busstrafiken åter kommer i gång kan befördran ske 2 à 3 gånger i veckan. Sistnämnda kartslet kunde överlätas till norska posten i Outokoski. Dessutom komme Inari att utfärda ett kartslet, som kunde överlätas i Rækkijärvi, men emedan ingen egentlig postanstalt finnes i Rækkijärvi, skulle detta kartslet komma att innehålla endast vanlig icke-rekommenderad post. I detta fall kunde posten lämnas å någon bestämd gård i Rækkijärvi, där postföraren från norska sidan kunde avhämta den och samtidigt lämnas den från Norge ankommande posten. Så snart frågan rörande censureringen av ifrågavarande post blivit ordnad skall utrikesbyrån meddela Poststyret när trafiken från vår sida kan upptagas. Samtidigt får utrikesbyrån anhålla om benäget meddelande till vilka postanstalter i Norge ovannämnda tre kartslet från Utsjoki och Inari kunde adresseras. För en eventuell utvidning i framtiden av den direkta postutväxlingen mellan våra länder, vore utrikesbyrån tillika tacksam för meddelande vilka norska områden och postanstalter i norra Norge ifrågavarande trafik komme att omfatta.

Urho Talvitie».

På finsk side er saken fulgt opp videre i et brev fra Post- og Telegrafstyrelsen til Poststyret i Oslo, datert 26 april 1946:

«Åberopande Poststyrets ärade skrivelse J-NR 538/1946 A av den 11 februari 1946 samt vår skrivelse N:o V. 553 av den 16 sistlidne mars, beträffande anordnandet av direkt postutväxling mellan norra Norge och norra Finland, har utrikesbyrån äran meddela, att sedan censurfrågan numera blivit ordnad, kan ifrågavarande utväxling från Finlands sida upptagas fr.o.m. den 15 instundande maj. Utväxlingspostanstalterna i Utsjoki och Inari komma att vid behov utställa kartslet, den förra till Polmak och den senare till Karasjok och komma posterna att överlätas till norska posttjänsten i Sirma resp. Outokoski. I dessa kartslet komma att inneslutas vanliga och rekommenderade brevöversändelser till norra Norge. Däremot komma tills vidare inga kartslet att utställas för befördran över Rækkijärvi. Urho Talvitie».

Dermed var mellomriksruten over Sirma – Utsjok klar til å starte opp igjen. Det skjedde 15. mai 1946 [ikke 1945 som angitt hos Tegler (1994)]. Ruten var i drift fram til høsten 1959.

Kilder

- Arkivalia. Riksarkivet RA/S-1342/D/Dc/L0092/0001 - Mellomriksruter Norge - Finland (3 mapper).
- Nesje, Torkjell. Mellomriksruter Norge – Sverige og Norge – Finland. Del 4. Frimerke-Forum 1982 (1): 63-65.
- Petersen, L. 1838. Beskrivelse over Norges offentlige Brevposter, udgiven efter Foranstaltning af den Kongelige Norske Regjerings Finants- Handels- og Told- Departement. Andet Hefte. Christiania September 1838.
- Poststyrelsen 1885. Opgave over Postgangen i Landets Postruter. Udgivet juni 1885 af Marine- og Post- Departementet. Christiania.
- Poststyrelsen 1888. Opgave over Postgangen i Landets Postruter. Kristiania.
- Schumacher, T. 2007. Den norsk-svenske mellomriksruten Alten – (Mauno) Karesuando (1860-1898). – Budstikka 2007 (1): 5-11.
- Tegler, John Erik. 1994. Posthistorie og poststempler fra Finnmark fylke. Norsk Filatelistforbund og Filatelistisk Forlag A/S. Oslo/Bergen.

Kampen var bare et minutt gammel og tilskuerne hadde knapt funnet sine plasser før Tysklands ytre høyre satte ballen i det norske buret. Det skulle gå en halvspilt omgang før Norge utlignet. Tyskerne fortsatte sitt maskinmessige spill etter pausen og tok nok en gang ledelsen. Men det gikk bare et minutt før Norge igjen utlignet.

I mandagens utgave av Aftenposten ga den kjente sportsjournalisten P. Chr. A. (Peder Chr. Andersen) et grundig referat av kampen. Andersen ble den første fotballkommentator i norsk radio og er i ettertiden kjent for radiooverføringen fra bronse-lagets seier over Tyskland ved De Olympiske Lekene i Berlin i 1936.

På Aftenpostens sportsside ble alle spillerne bedømt og journalisten festet seg særlig ved tyskernes vestre half som han beskrev som et konstant frispark, unfair og bevisst farlig i sitt spill. De norske spillerne var ifølge P. Chr. A. hemmet av den sleipe gressmatta og kom ikke opp på vanlig nivå.

Dette er et 90-års jubileum, kampen ble spilt søndag 21. juni 1931. Hvem husker Henry «Tippen» Johansen og Jørgen Juve, og hvem var to-måls scorer Sten Moe?

Det norske laget har tatt i bruk sine senere obligatoriske røde og hvite drakter. Blant spillerne er Henry «Tippen» Johansen, Jørgen Juve og Sten Moe.

Blant de 17 000 tilskuerne i silregnet på Ullevål var den tyske sportsjournalisten Otto Fischer, utsendt fra «Sportexpress» i Hamburg. Noe ekstraordinært måtte ha skjedd etter det tyske Mannschaft hadde ankommet fredag. Det hastet med å få sendt melding til avisen i Hamburg. Det gikk flyrute alle hverdager fra Gressholmen kl. 8.25. Journalisten tok nok en tidlig drosje til Vippetangen hvor motorbåtruten til flyhavnen lå. På Gressholmen ble brevet levert direkte til Norske Luftruter som stemplet brevet med sitt kontorstempel: «Norske Luftruter A/S Telf. 21018 Gressholmen Flyvehavnen».

Brevet var framme i Lübeck-Travemünde kl. 14.15 og ble videresendt og ankom Hamburg kl. 17.50. I «Sportexpress»'s søndagsutgave kunne leserne få med seg siste nytt om det tyske landslaget.

Norske Luftruter A/S ble stiftet 8. juli 1927 av kaptein Wilhelm Meisterlin, en av pionerne innen norsk luftfart. Allerede i 1921 var han blitt opptatt som medlem av IATA (International Air Traffic Association) som den gang besto av seks medlemmer. Meisterlin gikk sammen med tyske Lufthansa for å drifte en luftrute mellom Norge og Tyskland med utgangspunkt i sjøflyhavna på Gressholmen. Ifølge Luftfartsloven den gang var det ikke tillatt for utenlandske selskap å ha konsesjon på ruter i Norge.

Det var i 1926 blitt bevilget midler for å opparbeide en sjøfly-havn på Gressholmen utenfor Oslo. Våren 1927 fikk Norske Luftruter konsesjon på å drifte en dagrute mellom Oslo og Stettin, og den 18. juli 1927 åpnet samarbeidspartnerne ruten Oslo-Göteborg-København-Stettin. I 1931 var ruten endret til Oslo-Göteborg-København-Lübeck-Berlin. Som fly de første årene ble benyttet Dornier Wal, samme type som Roald Amundsens nordpolfly N-24 og N-25. Norske Luftruter driftet dagruten og Gressholmen fram til 1934. Da overtok DNL (Det Norske Luftfartsselskap) Lufthansa-agenturet og driften av Gressholmen. Fram til Fornebu åpnet ble

Brev sent Oslo-Hamburg 20. juni 1931 med privat stempel «Norske Luftruter A/S Gressholmen Flyvehavnen»

Lufthansas Dornier Wal sjøfly ved Gressholmen. Flyverne satt i den åpne cockpiten under vingen, mens syv passasjerer var plassert i rommet forut.

Men ikke alle sjøflyrutene i 1930-årene ble fløyet fra Gressholmen. Widerøes Flyveselskap fikk konsesjon på en rute mellom Oslo og Stavanger, og åpnet ruten 18. juni 1934 fra Ingierstrand Bad. Til tross for vellykket gjennomføring i 1934 fikk ikke selskapet fornyet konsesjonen neste år.

Norske innenlandske luftpost bruksbrev er uvanlige. Brev 21 VI 1934 Widerøe Flyveselskap Oslo-Stavanger.

Kilder: Aftenposten 22.juni 1931

«Dagruten – den første faste luftpostforbindelse med utlandet», NFT nr. 5/1988.

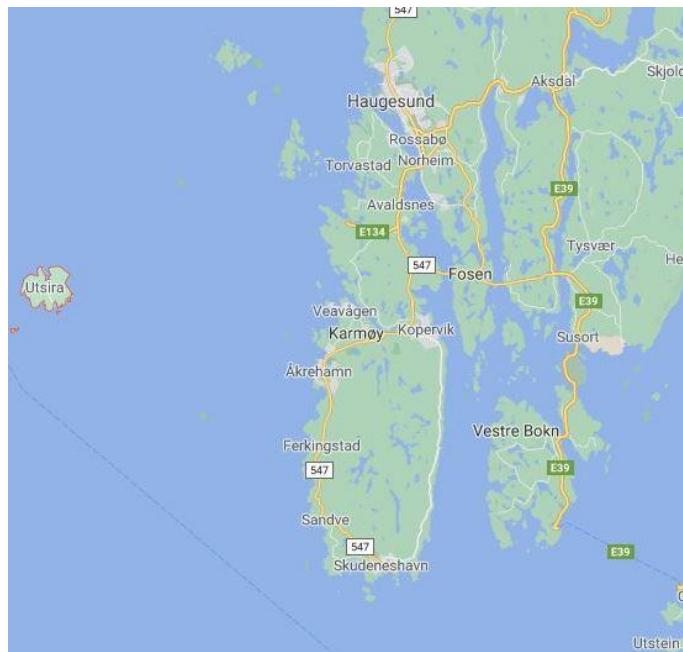
Operasjon Groundsheet – Det siste toktet over Karmsundet Suksess eller fiasko?

Av Rolf Scharning

Bakgrunnen for denne artikkelen er en konvolutt som jeg fikk på en auksjon for noen år siden. I beskrivelsen av lotten sto det at brevet var adressert til en pilot som ble skutt ned over Karmsundet i februar 1945. Dette var veldig fascinerende og krevde en undersøkelse.

Minelegging av Karmsundet var viktig for de allierte under 2. verdenskrig og ble gjort for å tvinge skip til å gå på vestsiden av Karmøy i stedet for i det beskyttende sundet mellom Karmøy og fastlandet. For i havet på vestsiden av Karmøy var den tyske skipstrafikken mer sårbar for angrep fra allierte fly samt norske motortorpedobåter. Karmsundet ble minelagt flere ganger under krigen og var da stengt i en ukes tid hver gang mens tyskerne fikk uskadeliggjort minene. Det siste mineleggings-toktet, operasjon *Groundsheet*, fant sted den 22. februar 1945.

To hangarskip, «HMS Puncher» (figur 1) og «HMS Premier», deltok i operasjonen. Ni «Fairey Barracuda» (figur 2) mineleggende fly, eskortert av åtte «Grumman F4F Wildcat» jagerfly tilhørende 821 skvadron tok av fra «HMS Puncher». Eskorten ble forsterket med ytterligere åtte «Wildcat» jagerfly fra «HMS Premier». Meningen var å komme inn ved Utsira (figur 3), men feilnavigering gjorde at de nådde land ved Stavanger i stedet. Der møttes de med kraftig tysk luftvern skyts som gjorde at Barracuda flyene mistet kontakten med eskorten og det oppsto kaos. Det finnes to versjoner av hva som skjedde deretter.

Figur 3 Kart over Karmsundet

(Google maps).

Den offisielle rapporten etter operasjon Groundsheet

I den offisielle britiske rapporten ble *Groundsheet* ansett som en suksess, selv om to Barracuda fly ble skutt ned. Syv miner ble lagt i Karmsundet av de resterende syv mineleggende flyene. Disse, sammen med de 16 eskortejagerflyene, returnerte uskadde til hangarskipene etter toktet. Karmsundet ble stengt i de påfølgende syv dagene. Denne versjonen av mineleggingsoperasjonen *Groundsheet* ble omtalt i en artikkel skrevet av Tor Inge Sandvold i Haugesunds Avis' lørdagsmagasin den 18. februar 2012.

Nord-Karmøy historielags studie

Nord-Karmøy historielag har gjort sin egen studie av operasjonen, og har, etter å ha rekonstruert hendelsesforløpet og studert øyevitneutsagn – blant annet et av Erling Johan Vikshåland som i 1945 var 17 år da han opplevde raidet – kommet med en annen, kanskje mer sannsynlig, versjon av hva som egentlig hendte. Der sies det at det var bare to fly som kom til Karmsundet. Jeg siterer fra historielagets internettside:

Tjuefem fly, 16 jagerfly og 9 mineleggerfly, tok av fra to hjelpehangarskip (HMS Puncher og HMS Premiere) i Nordsjøen på ettermiddagen 22. februar 1945. Ein av offiserane hadde ikkje teke med avdrift i bestikken, og dermed kom dei inn mot Stavanger. Kraftig tysk luftvern spreidde flya og i kaoset som då rådde, tok to av mineflya seg nordover mot Karmsundet. Jagaeskorten tok seg etter striden sørpå, attende til basen i Nordsjøen, saman med sju av mineflya.

Tyske luftvernkanoner på fastlandssida av Karmøy fekk ei lett oppgåve. Ved Moksheim var dei to flya under 100 m frå batteriet der, og begge vart skotne ned. Seks unge menn mista livet denne ettermiddagen. Fire er gravlagde på Rossabø.

Figur 1 HMS «Puncher» (Royal Navy research archive.org.uk).

Figur 2 "Barracuda" og hangarskip. (Haugesunds Avis 23.2.2012).

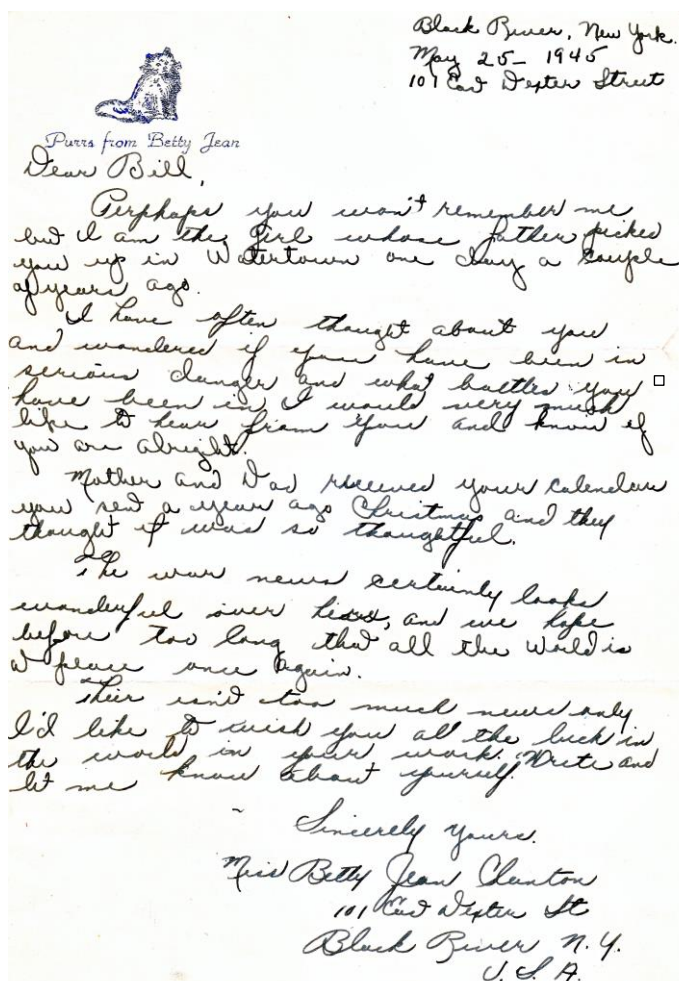
To har ukjend gravsted, står det loggført i England. Dei melder og at 9 miner vart utlagde i sundet, dei sju andre har nok havna i havet. Minene låg under flykroppen og måtte frigjerast før landing.»

Det er med andre ord delte meninger om hvor suksessfull operasjon Groundsheet var, men de tragiske fakta er at seks unge menn mistet livet denne februar dagen i 1945, bare litt over to måneder før krigens slutt. Fire av dem ble begravet i Vår Frelsers gravlund i Haugesund. To ble aldri funnet. Barracuda-flyene hadde en besetning på tre; pilot, observatør og radio operatør/skytter.

Det ene flyet krasjet i en låve på Bø gård, vest for Salhus. Det var ingen overlevende. Det andre flyet ble skutt ned over sundet og falt i vannet litt sør for Salhus. En av besetningen overlevde krasjet, men døde senere av sine skader. De to andre omkom og ble, såvidt jeg vet, aldri funnet. Den ene av dem var Leslie Maffey, adressaten på konvolutten i figur 4.

Figur 4 Konvoluttens forside.

Figur 5 Brev skrevet av Betty Jean Clanton.

Brevet er skrevet av Miss Betty Jean Clanton som traff løytnant Maffey et par år tidligere da hennes far ga ham skyss fra Waterton i New York. Krigen var nesten over, men det var fremdeles kamper i fjerne Østen, skrev hun. Hun lurte dessuten på hvordan han hadde klart seg gjennom krigen, og om han var OK. (Figur 5). Dessverre ble hun nok veldig skuffet da brevet ble sendt i retur med påskriften:

It is regretted that the addressee is reported as missing. Presumed killed.

N.Z.A.B.P.O.

(Dette er forkortelse for New Zealand Army Base Post Office.)

Konvolutten er adressert til Sub. Lieut. (A) L. W. Maffey, c/o New Zealand Army post office i London. 30c porto er sammensatt av fire frimerker som er stemplet med et Black River NY maskinstempel datert 26. mai 1945. På baksiden er det et ankomststempel NEW ZEALAND ARMY BASE POST OFFICE datert 4. juni 1945 (Figur 6). Da brevet ikke kunne bli levert til adressaten, ble det returnert til senderen. På baksiden er det et transittstempel NEW YORK N.Y. datert 19. juni 1945.

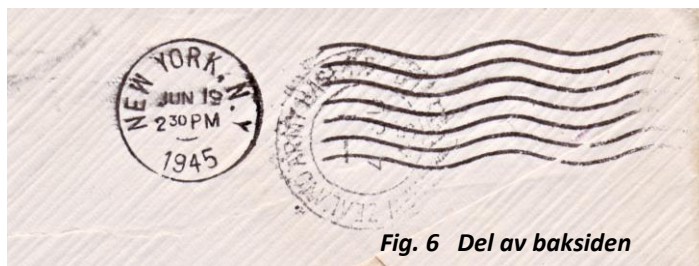

Fig. 6 Del av baksiden

Leslie Walden Ellyett Maffey (figur 7) ble ikke funnet etter flystyrten. Han ble bare 23 år gammel, var bosatt i Dunedin og etterlot seg konen Agnes Olive Maffey. Men han i ble ikke glemt. Hans navn er inngravert i marinens minnehall (New Zealand Naval Memorial) i Devonport, Auckland. (Figur 8).

HMS "Puncher" var bygget i USA og var et "lend lease" skip i den britiske marinen. Etter krigen var skipet brukt til troppetransport og hjalp til med hjemsendingen av canadiske styrker før hun ble returnert til US Navy den 16. januar 1946.

Nok en gang må jeg takke Odd Galteland for hans tålmodighet med å forbedre mine grammatikalske kunnskaper.

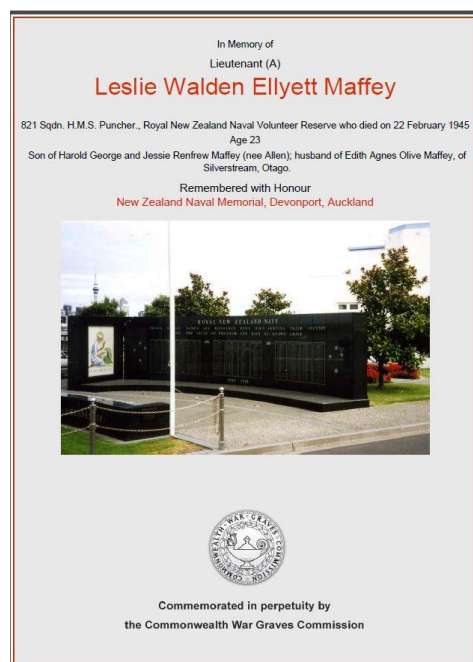

Figur 7

Bilde av Maffey
(Roll of Honour.
Evening Post,
Dunedin, NZ
24.11.1945).

Figur 8

Royal New Zealand Naval Memorial, Devonport, Auckland

Det er naturligvis mange grunner til at folk ikke henter post som rek-brev og pakker, til og med under trusel om liggeavgift. En kjent form for purring fra Postverket er duplikatmelding. For pakkepost har duplikat-følgebrev, Bl. 59, vært en nyttig påminnelse, og trolig reagerte de aller fleste somlekoppene ved å hente pakkene sine. Videre skal vi se på en annen blankett med purring i anledning en pakke fra utlandet, og til slutt noe om eksportlisens.

I fig. 1 ser vi at pakken var ankommet 15.5., mens duplikat-følgebrevet ser ut til å være stemplet 27.6.46; stempelet er ikke helt klart.

Fig. 1

Her er i alle fall resultatet når Lilly Knutsen ikke hentet sin pakke. Kanskje angret hun på kjøp hun hadde gjort hos A/S Ø. Johanssen på Jennestad og derfor ikke ville betale oppkravsbeløpet. Jeg antar at det ble utferdiget et duplikat-følgebrev som ble sendt henne. Trolig gjorde hun ikke noe med dette heller, slik at når postkontoret på Sortland fant tiden moden til å returnere pakken til avsender, ble det utferdiget nok et duplikat-følgebrev som ble sendt sammen med pakken tilbake til Johanssen. En slik fremgangsmåte kan forklare den veldig lange tiden mellom pakkens ankomst og stemplingsdato på returdokumentet. Dokumentet havnet i sin tid i Jennestad-arkivet og kom senere ut på markedet for å bli omtalt her.

En annen form for purring ser vi i fig. 2 og 3. Her har Kristiania postkontors avdeling for utenlandske pakker brukt Postverkets tjenestekort, Bl. nr. 73, til å minne en adressat på at en pakke ventet på å bli hentet. Den ser ut til å være sendt fra Wallisellen, som er en by i Sveits, i kantonen Zürich. Teksten indikerer at man på Pakkepost II var blitt noe utålmodige, idet det påpekes at pakken "fremdeles ligger uavhentet på pakke-

Fig. 2

postens tollekspedisjon." Dette kan kanskje tyde på at de allerede hadde forsøkt seg med duplikat-følgebrev, men uten hell. Det runde Kristiania-stempelet er datert 30 X 24, mens PP IIs stempel er datert to dager senere, 1 XI 24. Trolig ble pakken hentet den dagen, og sistnevnte stempel ble i den anledning påført.

Bl. 73 er jo egentlig Postens eget korrespondansekort, d.v.s. at baksiden normalt er blank, slik at postpersonale der kan skrive meldinger internt og til kunder. Flere utgaver av blanketten er imidlertid kjent med ulike trykte meldinger på baksiden, slik som det her viste eksemplaret.

Fig. 3

Fig. 4 illustrerer en mer uvanlig bruk av duplikat-følgebrev. Dette er poststemplet Jennestad 25.1.46. Her kan vi utlede at Hulda Pedersen ville sende en pakke til sin slektning Hildur i Sverige. Ifølge melding på blanketten kunne dette ikke skje uten at det kunne fremlegges utførselslisens.

Fig. 4

Det eksisterte på denne tid et generelt forbud mot utførsel av varer, slik at eksportlisens var nødvendig for å kunne omgå dette forbudet. Imidlertid var det gjort et unntak som gjaldt i perioden 20. oktober til 31. desember 1945, der man uten eksportlisens kunne sende pakker med julegaver til slekt og venner i utlandet, forutsatt at nettovekten var høyst 5 kg, og at verdien var høyst 50 kroner. Videre måtte avsender skriftlig erklære "på tro og love" at pakkens innhold var julegaver til slekt eller venner. Erklæringens troverdighet skulle vurderes, og om post-ekspeditøren mistenkte fusk, kunne eksportlisens kreves fremlagt. Dessuten skulle erklæringen følge pakken til utvekslingskontor i Oslo eller Bergen og tollkontrolleres.

I feltet for avsendelsessted og -dag ser vi at pakken var avsendt fra Jennestad den 7.12.1945, altså i nevnte periode, og at vekten var 0,5 kg. Videre er det oppgitt ankomstdato 24/1-46 under ankomstnummer 86, altså dagen før blankettens stempeldato. Det kan se ut som at pakken har vært ute og

kommet tilbake til Jennestad, kanskje fra vedkommende utvekslingskontor. Hvorvidt originalfølgebrevet fulgte med, er ikke godt å si, men nå ble det i hvert fall utferdiget et duplikatfølgebrev. Jeg ser ikke bort fra at poståpneren på Jennestad fant det hensiktsmessig å bruke dette dokumentet for å kunne skrive på det om årsaken til returen. Forøvrig ser vi at Hulda Pedersen hentet pakken.

Det bør nevnes at relativt kort tid etter dette ble et lignende unntak fra kravet om eksportlisens gjort permanent. Her var unntaket utvidet til å omfatte også noen få andre ting. I alminnelighet kunne rasjonerte varer ikke sendes; bare visse småtterier, og under ingen omstendigheter tobakk! Det var fortsatt aktuelt med erklæringer om innholdet, og tollvesenet kunne kontrollere pakkene. Nå skulle sendingene gå til nærmeste utvekslingskontor og behøvde altså ikke sendes om Oslo eller Bergen.

De hadde innskrenket handlingsrom også den gangen, men de hadde i hvert fall ikke covid-19!

Kilder:

- Norgeskatalogen Postal, 2011.
- Sirkulære fra Poststyret nr. 31 den 15. november 1945.
- Sirkulære fra Poststyret nr. 6 den 28. februar 1946.
- Egen samling.

Norsk Posthistorisk Selskap vil tilby en ærespris til den nasjonale delen av utstillingen FILOS 2021, med ønske om at æresprisen går til beste eksponat i posthistorisk klasse.

NYTT PORTOSTEMPEL FRA CHRISTIANSSAND

av Petter E. Pettersen

På auksjonen til Grimstad Filatelistklubb den 8. februar ble det blant annet solgt en korrespondanse til/fra en sjømann med tilknytning til Christianssand og Søgne. Det var mange brev sendt begge veier, og flere av dem var sendt som ubetalte.

Det var et brev som vakte spesiell interesse. Brevet var adressert til Dover i England og sendt ubetalt og stemplet Christianssand 22.1.1878, med ankomststempel Dover JA 29 på baksiden. På forsiden er det «T»-stemplet og i tillegg stemplet med et stort «5»-tall som for meg er en helt ny type. Det er 23 mm høyt og mye større enn de som tidligere er kjent og omtalt av Sven Andersen i spesialartikkel i Norgeskatalogen, og av Ivar Sundsbø i artikler i NFT. Disse har en høyde på 13 mm og 14 mm.

Når det gjelder bruksperiode på disse portostemplene, er den siste dato jeg til nå har registrert den 19.03.1875. Brevet her er sendt i 1878, som er mer enn et år siden øre/krone ble innført som myntenhet, og det var slutt på skilling. Brevet er adressert til England og portostempel «5» (skilling) passer dårlig med portosatsene. Har postfunksjonæren bare tatt det portostemplet som var for hånden? Ikke helt til å forstå, men siden brevet stammer fra en helt genuin korrespondanse, som ikke tidligere har vært på markedet, er det ingen grunn til å stille spørsmål om ektheten.

For egen del er gleden stor over å ha funnet et nytt portostempel fra Christianssand, og et spennende brev som passer meget godt inn i min posthistoriske hjemstedssamling.

Jeg har i løpet av de siste 10 år skrevet en rekke artikler om post i «Budstikka» basert på transkripsjon av gamle dokumenter fra 1700-tallet som jeg har funnet i arkivene. Det har blitt noen sider med gammel posthistorie i løpet av disse årene. Gjentakelsesspøkelset har hele tiden ligget på lur, men jeg håper å ha gått klar dette så langt. Den våkne leser vil kanskje gjenkjenne noen gjentakelser eller paralleller til tidligere artikler, men det bør være minimalt.

Jeg skrev om Romsdalsposten i Budstikka 2017-1. Her ble en rekke forhold rundt postgangen i Amtet lagt fram, men de følgende dokumenter har en litt annen informasjon om postens fremkommelighet i Romsdals Amt. Det første dokumentet er datert 10. april 1722 og er del av oversikten av postgangen ut fra Trondhjem til Romsdalen. Videre er det ordren fra Generalpostamtet i København, og amtmann Must sitt svar til stiftamtmann von Ahnen.

”3. Den Romsdalsche Postes Gang

Strindens Fogderie

	Hafsten hvor boer 1 Mand, tager Posten i Trundhiem, og fører den til Buslien	1¼	Miil
Fra	Buslien hvor der boer 1 Mand, fører den til Hammer	¾	Miil
Fra	Hammer hvor der boer 1 Mand, fører den til Jystad	1	Miil

Örchedalens Fogderie

Fra	Jystad paa Strinden hvor der boer 1 Mand, föris den til Liamoe, Talleraas og Gundalen i Örchedalen	1½	Miil
Fra	Ermelte 3 samme Gaarder, som beboes af 2 Mænd, föris Posten til Woldstad	¾	Miil
Fra	Woldstad hvor der boer 2 Mænd, föris den til Espaas	¾	Miil
Fra	Espaas hvor der boer 2 Mænd, föris den til Gröset i Surendalen	1	Miil

Nordmörs Fogderie

Fra	Gröset hvor der boer 1 Mand, föris Posten til Schiölsvold	1¼	Miil
Fra	Schiölsvold hvor der boer 1 Mand, föris den til Schiermoe	1	Miil
Fra	Schiermoe som beboes av 1 Mand, föris den til Raanes	1½	Miil
Fra	Raanes som beboes av 1 Mand, föris den til Schey	½	Miil

Fra	Schey som beboes av 1 Mand, föris den til Qvendbøe, Lien og Holte	1	Miil
Fra	De 3de smaa Pladser, hvor tilholder 3 Mænd, föris Posten til Qvinde	¾	Miil
Fra	Qvinde som beboes af 2 Mænd, föris den til vands til Aasprung og Sandnes	1	Miil
Fra	Aasprung og Sandnes hvor der boer 2 Mænd, föris den over Fiöseidet til Fiöseide	1	Miil
Fra	Fiöseide som beboes af 2 Mænd, föris den til vands til Eidsören	¾	Miil
Fra	Eidsören hvor der boer 2 Mænd, föris den over Tilttereidet , og til Hammervold udi Romsdalen	¾	Miil

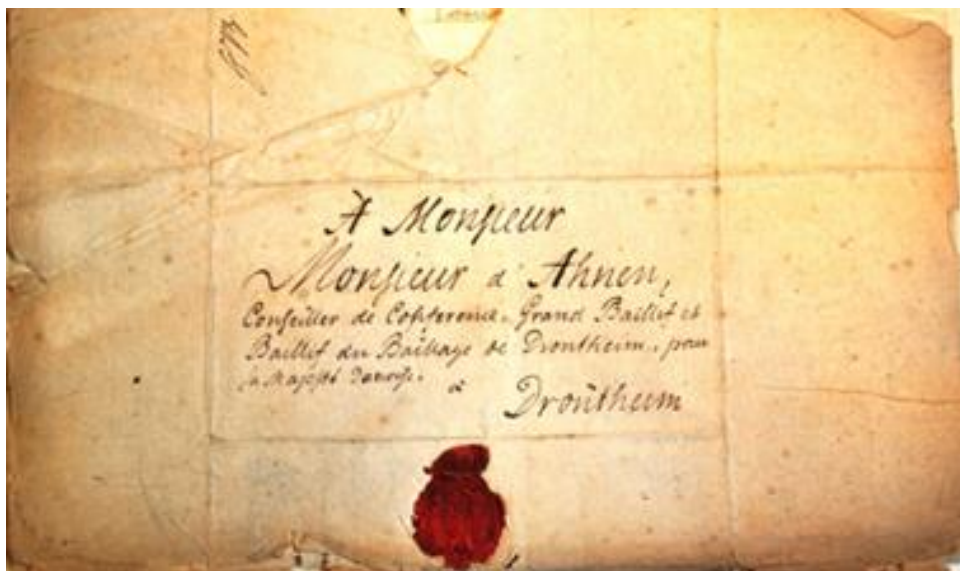
Romsdalens Fogderie

Fra	Hammervold hvor der boer 1 Mand, föris Posten til Tille	¾	Miil
Fra	Tille hvor der boer 5 Mænd, föris den et slemt stöche du efter Een skarp fiord til Maloe og Hingnes	1½	Miil
Fra	Maloe og Hingnes , hvor der boer 3 Mænd, föris den over en slem fiord til Gielvigen	1¼	Miil
Fra	Gielvigen , hvor der boer 2 Mænd, föris den til Fogde gaarden Giermenes	1 ½	Fierding
Fra	Derfra föris brevene over til Molde Gaard, hvor Ambtmanden boer, eller og Ladestedet Molde	1	Miil
		20 ¾	Miile
Fra	Fra Giermenes i Romsdahlen föris Posten tilbage igien af forermelte gaarders opsiddere til Trundhiem	20 ¾	Miile

Angaaende Posternis Aabning under Veigs, samt Postgaarder, og Postaabnere, med opsiddernes Nafne og hvadde efter Matriculen skyldersaavelsom hvor lenge de haver beboet Postgaardene, og om nogen af dennem til Soldater ere Enroullerede, med videre som forlangis, Det udviiser hosfølgende Fogderies forklaring for et hvert Fogderie

Trundhiem den 10 April 1722”

**Brevomslag til von Ahnen
i januar 1722**

Følgende ordre gikk ut til Stift
Amtmennene fra General Postamtet
i København i januar 1722.
Som dere vil se, så tok det rundt et
halvt år å innhente informasjonen.

”Höyædle og Velbaarne Höytærede Hr Conferentz Raad, Stift Amtmand og Amtmand!

Som följende efterretning udj Gen: Post Amted til Hans Majj^{ts} Tieniste, angaaende de udj Conferetz Raad som Amtmands district og derunder sorterende Fogderier befindende Post Bönder Behöves, nemlig:

1. Hvad Fogderierne i Hr Conferentz Raad som Amtmands district, i hvilke Postgaade og Postaabnerie ere beliggende, heder;
2. Post Gaardene og Postaabnerne samt opsiddernis Nafne, og hvad de efter Matriculen skylder;
3. Hvorlunge Postbönderne har boet paa Gaardene, og om nogen af dem til Soldater ere enroullerede;
4. Hvormange Sønner de have, og om nogen af dem bruges til at före Posten, item om de holde nogen Tieniste drenge, hvorlunge samme har tient paa Postgaardene, og om nogen af deres Sønner eller Tieniste drenge som bruges til Postens försel ere enroullerede;
5. Hvorlangt hver Bonde rider med Posten, og hvorledes Veyen falder.

Saa have Vi af Hr Conferentz Raad gandske tieniste skulde begiere at saadant forbemelte efterretning, som til hans Majj^{ts} tieniste erfordres, det allersnarest mueligt os u-besværget maatte vorde meddeelt.

Vi forbliver

Höytærede Hr Conferentz Raad, Stift Amtmand og Amtmands
Tienistberedvillige Tienet

HWeyse

Kiöbenhafn

Gen Post. Amted dend 10 Janv. 1722.

til Hr Conferentz Raad Og Stift Amtmand von Ahnen i Trundhiem.”

Stift Amtmann von Ahnen sendte ut sin ordre til Amtmann CW Must i Romsdals Amt og fikk tilbake denne omfattende rapport datert 29. juni 1722 :

”Deris Excellence

**Höy og Velbaarne Höyædle og Velbaarne Herrer
Directeure ved General Post Amptet
Naadige og Gunstige Herrer!**

Efter Deris Höyædelbaarenheder Höy-Respective skrivelse af 22 Januarij dette Aar, haver jeg strax ved indherdigelse, beordret Fogderne udi det mig Allernaadigste anfortroede Ampt, at gifve mig rigtige og tilforladelige underretninger og Forklaringer om PostGaardene og Postförernis tilstand udi hvert Fogderie saaledis som De Höye Herrer det Gunstigst haver Befaltete, Hvilken forklaring indløb mig noget silde igjen fra Fogderne, saasom Jeg efter Tingernis slutning maatte Rejse til dend mig allernaadigste anbefallede Matricul Commission udi Nordmörs Fogderie, Og derfor har Jeg ike förend nu underdanigst kundet insinuere Dennem mit ydmyge svar, med efterfølgende opliusning: Under det mig allernaadigste anfortroede Ampt haver 3de, Nemblig, Romsdalen, Nordmör, og Sundmörs Fogderier; Fra Fogden i Romsdalen Börge Eeg følger underdanigst hans Skriftlige

forklaring under No 1 med De Gunstigst orlangende 5 Poster for De Post Gaarder som ligger i Bem^{te} Fogderie; Jligemeed er Fogden over Nordmörs Fogderie Börge Nielsens forklaring her om sub N° 2 om Nordmörs Fogderies Post Bönder og Gaarder: Hvilche sidste Postbönder udi Nordmörs Fogderie, Nyder derfor Deris Gaarde frie for Lægs udreedning, og Betalis Dennem tilsammen derforuden Aarlig 20 Rd;

Naadige og Gunstige Herrer, Saa vidt Jeg har kundet udspørge om Denne Postvei Da skal Amtmændene af dette Ampt have haft dend frihed at Regulere og forandre Postveierne, alt fra Surendals Tinglaug i Nordmörs Fogderie hvor dend endelig maa Passere igiennem, og siden til det sted hvor Amptmændene har boet hvilket kand viises fra dend tid at Sahl: Offenbergh var Amptmand her i Amptet og boede ved Lille Fosen Ladested, (fra 1742 Christianssund) at Postveien er bleven didhenlagt og findes dend endnu til lags frihed udi De gamle og endnu Brugende Lægs Rouller anförte, Da den dog efter den tid er nogle gang forandret, Men fordj De Men fordj De imellem-

gaaende Breve har i nogle Aar ike veret ret vit forvared Og trygge, saasom De enten ere førte udi Smaa og Sönder revne Vædsker, som ei kunde udholde det ringeste Reign, har man altid faaet vaade og oprevne brever, eller og bleven brevene baaret löst, eller udi et lidet papir fra Postgaard til Postgaard, saa Jeg kand bevist at breve som har veret til mig fra Collegierne og andre steder, til Hans Mai^{ts} tjeniste, have været opbrudte, iae mange som baade hos andre Kongl: Tieniste angaaende og Particuliere ere icke komne frem som det Mueligens er skeed af Couriesitet af nogle underveies boende; Hvor over Mand heller enten har sögt Leilighed ved Reisende at faae sine breve frem eller lejede expresser der med, end at hazardere Dem med saadan Post;

Til med er ordonnancer at denne Post skal gaae en gang hver Uge, og Jeg kand ved Eed Bevidne, at Jeg undertiden i 2 a 3 Maaneder icke har vidst enten Posten er Kommen eller Gaaed her imellem, og Naar Jeg har faaet Breve, Da er De ofte meget gamle og ilde Conditionerede!

Hvilket visselig har veret temelig skade for dend der hidindtil har haft Postintraderne, samt sinchelse ved expeditionerne for Betienterne, og med större forl[...] og Bekostning for de Negotierende, saasom her udj Amptet ligger tvende Told og Ladestæder, Nemblig Molde i Romsdalen og lille Foosund ³⁴ i Nordmörs Fogderie.

Efterdi Nu at De Höye Herrer Directeurer have behaget til Hans Mai^{ts} Interesse og Landets nötte at ville see Postveiene igiennem Landet paa beste maade indrettede og Dennem som förer Posten med noget tillæg og frihed derfor forleened; Thi under staar Jeg mig her ved allerydmyst at forestille Der er min tanke og formeening paa efterfølgende maade.

Min vedgaaende underdanigste optegning No 3: udviiser hvorledes Posten nu gaar fra dend rette vei udi Surendalen til Fogde Gaarden Giemenes, Hvor dend er nogle faae til tieniste og Hans Mait til ingen fordeel, Der imod dersom Postveien gik efter hosföyede min underdanige forestilling Sub N° 4, som er lidet Kortere og veien mindre farlig, Da forsichrer Jeg at det icke alleene skulde blive menage ved udgifterne men mueligen at end og dend af Particuliere brevfe faldede brefporto, samt skulde oplöbe meer end til udgifternis betaling, Thi om Posten gik igiennem Nordmörs Fogderie og der var forsvarlige Post-vædsker /: Hvilke ogsaa vel skulde blive anskaffede uden Depance af Hans Mait's Cassa, saasom der til er allerede ^{3de} saadanne forfærdiget, Nemblig en af Hr Obriste Storm Een af Fogden Börge Eeg og en af mig, Fogden Börge Nielsen ville ligeledes Lade bekoste Een, naar Postens gang bliver Ham til Nötte :/ Da ville Betienterne samt De Negotierende og Skippere som er vad Fosens Ladested boende, gerne hver Uge sende en Exprese med Deris Brevfe til Fogdegaarden som er 2 Miile der fra til Söes, Betale Porto til Trundhiem af hvert Gang, naar De blefve forvissede om Postens sikre gang og befördring. De ved Molde Ladestæd boende, boer vel ikkun en goed Miil fra Fogdegaarden, men De blifver Lidet bevidste om Postens Gang, saa De oftest maa Lage Expresser eller Söge Leilighed, hvormed Deris breve kand forsendis: Min underdanige Tanke skulde derfor falde her om, at om denne Vei igiennem Halse Fogdgaard til Romsdalen blef Gunstigst approberet, at Da hver af disse ^{2de} Fogder bleve tilholte at holde rigtig igiennem Drager Protocoler om De breve som kommer til og gaaer fra Fogderierne, og ved De afgaaende brever lade fölgte rigtige Carter, hvor over Postmæsteren i Trundhiem holder Contra-bog, saa at De breve som kommer til Trundhiem bereignes af Postforvalteren der, og De som kommer til hver af Fogderierne, anföres Fogderne, saa og at De Particuliere Breve som sendes med Romsdals Post og skal til Trundhiem, Beregnis af Fogden i Romsdalen, Jligemaade skal De brevfe som enten fra Molde eller andre stede i Fogderiet paa min Gaard kunde legges udi vædskene blive paa mit ansvar

vedbörlig observerit at En af Fogderne kan anotere Dem for brevporto; og som der foruden Jeg til Hans Mai^{ts} Höye tjeniste eragtelse u-omgiengelig maa have en Biepost imellem Fogdegaarden Halse og min Gaard, for at have dend allernaadigste anbefalede Communication fra Nordmörs Fogderie, hvilket og saaledis altid fra forige tide har veret andordnet, men siden Kriggen begyndtes er det saa vidt bleven ophævet, fordi mand icke kunde accordere Dem nogen frihed, saa at Correspondancen derfor imellem Fogden og mig har været holdet med expresse bud med frie Skyds. Correspondancen fra Hr Obriste Storm som boer paa Molde til endeel Cheffs for Compagnierne af Hans Regiment her udj Amptet maa ogsaa til bondens store Skade og hæftelse, skee med frie Skyds. Jligemaade er Velbemte Hr Obriste ofte formedelst Postens urigtighed ofte nödsaget at sende sine Breve som skal til Trundhiem i Hans Mai^{ts} tjeniste med en under officer, som i det mindste maa have frie Skyds til vands, hvor med bonden alt betyngis:

Naar derfor Postens gang indrettes paa den Maade som Jeg her ved underdanigst ha projecteret, Da behöves ^{1te} icke dend BiePost som bör vere fra Fogden paa Nordmör og til mig, ^{2det} ophævis dend friskyds med breve til officererne, ^{3die} farer Posten en meere Regular og hastigere gang, ^{4de} er dend gang ingen til hinder eller præjudice uden for de som af Couriesitet pleier undervejs at examinere brevene, og i særdelished for det ^{5te} kand Hans Mai^{ts} Interesse der ved i nöyeste maade i agttags, helst naar det bliver forbuden at ingen under vedbörlig straff maa have nögel til vædskene uden De som blifver anbefallet og tilladt at Aabne Posten; Thi der er ved De Nye indrettede vædsker et fuldkommen stort og for vand sikker forvaret aabent Rom at legge De undervejs brever udi. Denne min underdanige Proposition om Postens Nöttigste gang her igiennem Amptet, henstiller Jeg allerydmyst til De Höye Herrers Gunstigste overvejende, Og som Jeg ei paa tvifler Deres Höyvelbaarenheders der paafølgende goede biefald saa skulde intet vere mig Kierere end at Jeg efter Deris Ordre kunde forderligst for-anstalt samme Postvei til Deres Gunstige behag: Hvorefter Jeg ogsaa ved Matriculeringen udi Nordmörs Fogderie kunde viide rettest at forfatte Lægs Roullen;

Men det er at beklage at disse fattige Postbönder icke Nyder dend ret og frihed som Hans Kongl: Mai^{ts} allernaadigst haver tillagt Dem, baade udi Post Ordonnancen og Skatte forordningen, Nemblig at den af Deris Sönnner eller Dreng som holdis til Postens försel, skal vere forskaanet for udskrivning til Soldatt, Hvilket Hans Excellence Hr Stadtholder Lövendal paa Hans Mai^{ts} vegne, ogsaa haver erindret ved ordre af Slotsloven den 29 Julij 1711 som af indlagde Copie N° 5 Höygunstigst kand fornemmes; iae De bönder som virkelig ere Postbönder gaaes ei forbi til udskrivning /: Helst naar De Subalterne Officerer haver ringeste Piqvanterie til Dem :/ Hvilket af vedsluttede original Memorial N° 6 Gunstigst kand sees til et Exempell: Samme Memorial anviiste Jeg for Hr Obriste Storm saa snart Jeg fich dend, og forklarede hvad föye bonden havde efter Kongens Allernaadigste befaling, at klage og söge beskrivelse der udinden hos mig, hvor paa Obristen svarede saaledis at boenden var vel fornöyet der med og ventede frihed der efter;

Men da Neste Session holdtis, og bonden, som da staaede Soldat, tillige med mig forestillede der at Hand icke var vederfaret efter Kongens befalinger, blev strax der imod givet saadant svar, af en af De Subalterne Officerer /: det Jeg icke her vil Næfne :/ Hvor paa bonden uden ringeste indvending blev befalet at skulde blive staaende for Soldat, Og over Dislige tilfælde bliver den fattige bonde Uvillig til slige ombudde, helst naar Hand seer at De Civile Betienteris forsvar og forklaring efter Kongens Allernaadigste befalinger ike bliver anseet, og at Mand der over Söger Billighed at absentere sig fra Sessionen.

Naadige og Gunstige Herrer, Jeg beeder derfor underdanigst, at Deris Höyædelbaarenheder vilde Höygunstigst behage at Lade sig vere i Naade Recommenderit disse Postböndernis Tour og anliggende, saaledis at Hans Kongl: Mai^{ts} Allernaadigste Resolution kunde udvirkes, at baade dend Klagendende Postbonde Peder Tretten, saa vel som De fleere som udi Fogdernis Forklaringer ere opskrevne for Soldater maatte Allernaadigst blive derfra Befriet, paa det Mand til og ved Postens försel kand have meere villighed og Lydighed af Dem til Postens uopholdelige Gang og Befordring. Efterdi Fogden Börge Eeg udi sin Beskrivelse over Postbönderne i Romsdals Fogderie forklarer at der skal holdis en Postvei fra Hans Gaard Giermenæs til Hælland, og derfra til Sundmör. Thi maa Jeg der paa underdanigst forklare, at Jeg aldrig har hört eller veed at der nogen tid har været ordineret nogen Postvei der fra til Sundmörs Fogderie; Men fra Molde til Foged Gaarden paa Sundmör, Har der over 40 Aar, og meere gaaet Post, hver Uge og undertiden oftere, for at befordre de Brevve som Amtmanden har haft fornöden til Hans Mai^{ts} tjeniste, at skrive til Betienterne, Præsterne, og Officererne der, Samme Postbönde Gaarde og hvor langt hver förer brevene, havere Jeg underdanigst opteegnet paa vedsluttede Notice N° 7;

Disse Postbönder boer alle udi Söe-Lægderne, og har derfor iche Nödt anden frihed end naar der har været paabudet Munderings penge af Söe Lægderne, Da har De været fri derfor, og ellers har Somme af Dem haft en Dreng fri for udskrifning til Marin: Hvilket Jeg og Underdanigst maa beede at Dere her efter ogsaa maa blive Confireris, helst saasom Betienterne og De fleere paa Sundmör boende, söger nu at Deris Brevve som enten kommer fra Dannemark eller Syndenfields fra kunde gaae paa Trundhiem og til Romsdalen, og siden med denne Bie Post blive didsendte, efterdi Deris derfra kommende brevve som ordinair tilforn har gaaet til Bergen, har undertiden, naar ingen fahrtöyer har gaaet der imellem, ligget i nogle maaneder för de kunde faae Dem,

Hvorfor det Höylovlige Rente Cammer ogsaa have Naadigst for gott befunden nu at lade De breve som skal til Betienterne der sammestedse gaa igiennem Romsdalen, af hvilke aarsage denne Bie Post, saa meget meere fornödiges, Og der for maa Jeg endnu som tilforn Underdanigst ansöge at disse Postbönder her efter maatte Allernaadigst tillæggis De hidindtil nödte friheder, Hvad sig angaar De Particuliere Brevver som saaledis fra Trundhiem gaar til Sundmör, Da skal de som för meldt er, blive Allerunderdanigst observerit, og Hans Mai^{ts} til Jndtegt Beregnet, Foruden forskrevne Postveie har vel mine formænd udi Embedet og mange andre af Amptet, strætet efter at vilde have een Postgang fra Romsdalen til Tofte under Dofre-field i Guldbrands Dalen, som er fra Molde 14 a 15 Miile, og det ikun med saa liden en Postvædske at dend paa Tofte kunde læggis i Klappen af dend store Post Sæk, som gaar imellem Christiania og Trundhiem Hvilket var en Höyönskelig Ting, Thi der ved kunde vi i Romsdalen have vores Breve, som var fra Dannemark eller Christiania og Bergen lige saa Hastig som De i Trundhiem, og med samme Post kunde vi da faae Dem igien Besvarede indlagt i Post Sæk-Klappen, som gaar fra Trundhiem tilbage, Hvor til Jeg saavelsom fleere gierne vilde Contribuere Noget, Men den Post imellem Trundhiem og Romsdalen maatte alligevel have sin rigtige gang, formedelst Negotier og Betienternis Correspondence.

Dette er saaledis med en sandfærdig forklaring udi Dybeste Submission skrevet og forfattet, af den som med ald underdanighed og Lydighed lever

Höy og Velbaarne Höyædle og Velbaarne Herrers Underdanige og Ydmygste tiener **M Must**(sign)

Matricul Commissionen

**i Meegs Tinglaug paa Nordmör
den 29 Junij A^o 1722**

No 1

Forklaring Specification eller Allerunderdanigst Forklaring over Post Gaarderne udi Romsdalens Fogderie, Nemblig:

1.

Foged Gaarden Giermenes skylder eftter Matricullen **6 vog 12 mark** Har een dreng af Land Lægderne Nafnl Anders Bentsen - 24 Aar Gammel og tient paa min Gaard et Aar Förer Paasten Naar dene kommer fra Thrundhiem til Moldegaard til Söes 1 mill, og de Brevver som kommer til Sundmör Sör eftter til Helleland ¼ Mill til Söes, og Noer eftter ad Trundhiem til Gielvigen 1½ fierding til Lands eller Vands Lige som Vejerliget falder;

Gielvigen, 2.

1. Peder Pedersen Bruger **1 vog 1 pund 4 mark** Har Sin Sön Joen Pedersen i Tieniste er 22 Aar Gammel og Stedse voren hiemme; Paast Bunden Boed paa Gaarden over 30 Aar.

2. Knud Jversen item Bruger **2 pund 16 mark** Har Jngen dreng Begge förer Paasten Noer eftter til Malloe og Hengneset til Vands 1½ Mill, har Boed paa stæden 5 Aar, og Sör eftter til Giermenæs enten til Lands eller Vands 1½ fierding

Malloe og Hengneset, 3.

1. Jver Malloe Bruger **2 pund** fisk Har nu sin egen Sön i Tieniste Other Jversen ibem som er Föd paa Gaarden Malloe, er Soldat og Staaed udj Tieniste over 10 Aar,

2. Knud Pedersen ibem Bruger **2 pund** Har Sin Sön udj Tieniste Joen Knudsen og Föd paa samme Gaard er Gl: 28 Aar,

3. Christopher Hengnes ½ **vog** fiskes leje Har sin Sön til Tieniste Olle Christophersen som er Föd paa samme Gaard gammel 14 Aar

4. Olle Madsen ibem Bruger **1 vog** Har sin Sön udj Tieniste som er Föd paa samme Gaard, Matz Olsen ibem, 26 Aar Gammel, Disse 4 Mænd Förer Paasten Noer eftter till Tielle 2 Mille og Söer eftter Til Gielvigen 1½ Mille Har alle Boed paa Deris Gaarder over 30 Aar.

Tielle, 4.

1. Olle Jversen ibems Brugs Skylder **1 vog 20 mark** Brugt Gaarden udj 2 Aar som hans Gamle Fader Formeedelst Alderdom for ham har maat opgivet; har 2de Brödre, Dend Eene Pavel Jversen som Tiener ham Gammel 24 Aar Teignet til Soldat 1721 en Martj Dend Anden Jver Jversen er 16 Aar Gammel er og hiemme paa Gaarden.

2. Anders Jngebrigtsen ibem Bruger ½ **vog** har sin Eeniste Sön Olle Andersen udj Tieniste Er 24 Aar Gammel og opföd paa Gaarden,

3. Olle Lassesen ibem Bruger **1 vog 20 mark** Har Een Dreng udj Tieniste

4. Nielss Aslachsen ibem Bruger **1 vog 20 mark** Har ingen Dreng

5. Didrich Olsen ibem Bruger **2 pund 8 mark** Har ingen Dreng formeedelst Fattigdom skyld

Disse 5 Mænd förer Paasten Noer eftter til Lands eller Vands lige som Vejer leget er, Til Hammervold ¾ Mill og Sör eftter Til Hængness og Malloe Til Vands 2 Mille, har alle Femb Boed paa Gaarden i mange Aar De mæste Föd paa samme Gaard.

[Hammervold], 5.

Joen Hammervold Bruger **1 vog 1 pund 1 mark** Fiskes Leje, Har i Tieniste Sin Broder Aslach Tielle som er Gammel 29 Aar, og Tient paa samme PostGaaard over 12 Aar, Förer paasten Noer eftter Til Nordmöers Fogderie Til Gaarden Eidsören Til Lands ½ mill, og Söer eftter Til Tielle, til Lands og Vands ¾ Mil Denne Post Bunde har Boed paa samme Gaard over 16 Aar. Paast vejen Fra Thrundhiem gaar igiennem, Strinden, Örchedals og Nordmöers Fogderier og Her Söer eftter Til Fogde Gaarden Giermenes /: Huor Paasten aabnis og igien Til Thrundhiem Expederis :/ udj Romsdals Fogderie Formeedelst Beqvemmeste Communication med Bergens Stift Baade i Fred og Krigs tiider, og har saaleedis fra Förste tiid Paast vejen Blevet Allernadigst Anordnet Continoveret, og Nyder Bemelte Paast Gaarders opsidere og anden Frihed end de ere fri for Soldaterhold og Kiollepenger.

Saaleedis forfatted af Kongl. Maj^{ts}. Allerunderdanigste Foged **Börge Eeg**^(sign)
Giermundnæs d 30 Martij A° 1722

No 2

Forklaring:

Om Postens gang igiennem Nordmöers Fogderie, saa og om Postbönderne og Deres paaboende Gaarders leie med videre Deres Vilkaar og tilstand.

Postböndernes og Gaardenes Nafne

Surendals Tinglaug

Einer Einersen Grödset - [2 öre]	Förer Posten Nord ad til Aas i Meldalen en Miil og Sörad til Schiölsvold 1½ Miil, Har boet paa Gaarden Grödset 9 Aar, ikke endnu tient for Soldat, Har toe Sönnner dend ene 5 og dend andre 3 Aar gammel, Holder toe tieniste Dreng som har tient hver et Aar paa Postgaarden, deraf dend ene til Postens försel, mens ingen af dem endnu været enroulleret. Belangende hans tilstand da har hand svaret til dato de Kongl: paabudde, og for resten har ringe vilkaar som de fleste nu om stunder.
Hans Joensen Schiölsvold [1 öre 12]	Förer Posten Nord ad til Grödset 1½ Miil og Sörad til Schiermoe 1 Miil, Har boet paa Schiölsvold 8 Aar, ikke tient for Soldat, Har ingen Sönnner holder en Dreng til Postens Försel som har tient paa Postgaarden 5 Aar, mens endnu ikke til Soldat enroulleret, hans tilstand Belangende da er dend lige som den forrige.
Niels Schiermoe - [2 öre]	Förer Posten Nord ad til Schiölsvold 1 Miil, og Sörad til Rannes 1½ Miil, Haroet paa Schiermoe 31 Aar, ikke tient for Soldat, Har 4re Sönnner 16, 14, 10 og dend yngste 6 Aar gammel mens ingen af dem enroulleret, har en Dreng som hat tient et Aar paa Postgaarden er Soldat og Bruges til Postens försel i u-före naar hans Sönnner ikke kand forrette det til gafns, hans tilstand er som de forrige.
Lars Ingebrigtsen Rannes [1 öre 6s]	Förer Posten Sörad til Schej ½ Miil og Nord ad til Schermoe 1½ Miil, Har Boet paa Rannes 22 Aar, ikke tient for Soldat, Har en Sön er 12 Aar gammel, holder til Postens Försel en Dreng som har tient paa Postgaarden 3 Aar og til dato ey været enroulleret; Hans vilkaar Angaaende da er dend som de andre forneftes.
Olle Ingebrigtsen Schey skylder [1 öre 14s]	Förer Posten Nord ad til Schiermoe 1½ Miil og Sörad til Qvendböe 1 Miil, Har beboet Schey 22 Aar, ikke tient for Soldat, Har en Sön 21 Aar gammel ikke heller tient, Har en Dreng 18 Aar gammel, som ey heller til Soldat er enroulleret og nyelig udi hans tjeneste kommer, hans tilstand som de ommelte ringe.
Amund Olsen Lien [-18 s]	Förer Posten tillige med efterfølgende mand paa Holten Nord ad til Schey 1 Miil, og Sörad til Qvande ¾ Miil, Har beboet Gaarden Lien 5 Aar, ikke tient for Soldat, har ingen Sönnner, Har heller ingen dreng; Hans Vilkaar er som de fleeres slet og ringe.

Peder Pedersen
Holten [-18 s]

Har boet paa **Holten** 1 Aars tiid, Blev for et Aar siden enroulleret til Soldat, Har ingen Sön og ingen Dreng, og derhos er hans vilkaar ringe.

Brösche Tinglaug

Peder Pedersen Qvande [2 öre 6s]	Förer med efterskrevne hans Grande Posten Nord ad til Qvendböe ¾ Miil og Sörad til Aasprung 1 Miil, Har brugt og beboed Qvande udi 2 Aar, enroulleret til Soldat for 12 Aar siden, har ingen Sönnner, heller ingen Dreng, Behöver derfor en Dreng til Postens försel, er Odelseier, og har for resten ringe vilkaar.
Peder Pedersen Qvande [1 öre 9s]	Brugt Gaarden Qvande udi 2 Aar, Har tient 15 Aar for Soldat mens nu Dimitteret, Har ingen Sön, Har en halv voxen Dreng som förer Posten og har som den forrige ringe vilkaar.
Tosten Toresen Aasprung [1Sp 6 s]	Förer med efterskrevne mand Halsteen Sandnes Posten Nord ad til Qvande 1 Miil og Sörad til Fiöseide 1 Miil, Har Brugt Benefnte Gaard Aasprung 1 Aar, tient 11 Aar for Soldat mens nu Dimitteret, Har ingen Sön, Har en Dreng til Postens försel som til Soldat er enroulleret, er OdelsEier, Hans tilstand er Bekient fattig og ringe.
Halsteen Sandnes – [2 öre]	Brugt Gaarden 23 Aar, Har tient 10 Aar for Soldat mens forlangt Dimitteret, Har en Sön 10 Aar gammel, Har ingen Dreng, Behöver derfor en Dreng til Postens försel indtill Sönnen voxen at kand udrette det, Hans vilkaar er som den forrige ringe.

Gangnats Tinglaug

Jsak Ouddensen Fiöseide [2 öre 18s]	Förer Posten Sörad til Eidsören ¾ Miil og Nord ad til Aasprung 1 Miil, Brugt ermelte Fiöseide 7 Aar, tient 7 Aar for Soldat mens nu fri, Har en Stev-Søn 12 Aar gammel som förer Posten til Lands, Har en Dreng er 22 Aar gammel, ei tient for Soldat som förer Posten til Söes, Hans tilstand er som de andres.
Malin Nielsdatter Eide [2 öre]	Förer tilligemed Joen Eidsören Posten Nord ad til Fiöseidet ¾ Miil, og Sörad til Rumsdalen 1 Miil, Brugt og Beboet Eide 7 Aars tiid Har 2 Sønner deraf bruges en til Postens försel, ingen af dem været enroulleret, Hendes tilstand er ringe og slet.
Joen Eidsöre [2 öre 12s]	Brugt Gaarden Eidsöre i 26 Aars tiid, Har en Søn 23 Aar gammel, ikke enroulleret, Bruges til Postens försel, har ingen Dreng, og ellers af ringe tilstand.

Saaledes efter dend underretning Jeg haver om Postböndenes tilstand rigtig forfattet. Testr

Halse dend 14 Maji A^o 1722 **Börgee Nielssen** (sign)

Videre Submitteres herhos min ringe Formeening om en anden Vei og Gang for Posten som synes med mindre Bekostning og til større Nytte end forhen at kunde anlegges, Da isteden foor den vei som gaar fra Sted i Surndalen igiennem Brosche og Gagnats Tinglauger ind i Romsdals Fogderie, hvorved correspondencen til Postgaarden **Halse** og Ladestedet **Fosen** meget hemmes, kunde Postens Gang Bestilles fra **Skei** i Surndalen til **Bergem** og derfra Landverts til **Halse**, hvor Fosens og Heele Nordmörs Brev kunde udtages, og siden gaae til Söes ½ Miil til **Canaström** derfra ½ Miil til Lands til **Ulset** og derfra til Söes til **Grimnes** og videre derfra til **Faneidet**, hvorfra den kunde föres de 2 Miil over Eidet til **Hongnæs** og saa videre enten til lands eller Söes til **Molde** eller **Giermenæs**.

Datum etsuper. **B.Nielssen**(Sign)

På side 2 i dette nummer av Budstikka finnes et notat om postrutene fogden ikke er fornøyd med.

Underdanig Forslag

Hvorledis den fra Trundhiem til Romsdalen gaaende Post med beste nötte, Comoditet og Hastigst kunde föres, ichun bereignet fra dend Gaard Schej som ligger i Postveien ved sluttningen af Surendalen Tinglaug i Nordmörs Fogderie, til Fogde Gaarden Giermenæs i Romsdalens Fogderie, Nemblig:

• fra Schej til Bergem til Lands	½ Miil
• fra Bergem til Halse Foged-Gaard til Lands	2 ”
Hvor Posten Aabnis og der udtages og indlæggis De Breve som hörer til og fra Foosens Ladested og andre i Nordmörs Fogderie boende	
• fra Halse til Caneström til Söes	½ ”
• fra Caneström til Ulset til Lands	½ ”
• fra Ulset til Gimnæs til Söes	1 ”
• fra Gimnæs kand Posten föres baade til Lands og Vands til en af Gaardene ved Batnefiorden	¾ ”
• fra Batnefiorden over land til Eidssætter	1¼ ”
• fra Eidssætter til Lönset over Land	1 ”
• fra Lönset til Lands til Molde	¾ ”
hvor Posten af mig Aabnis og udtages der mine samt Obristens og Deris breve som bare ved Molde Ladestød, Item De breve som skal til Sundmör.	
• fra Molde til Giermenes til Söes	1 ”
Gör 9¼ Miil	
Falder da Postveien til Lands	6¾ Miile
og til vands	2½ ”
<u>er 9¼ Miile</u>	

Testeres **CW Must**(sign)

Matricul Commissionen
udj Meegs Tinglaug paa Nordmör
den 29 Junij A^o 1722”

Overstående rapport viser med all tydelighet de utfordringer som postførselen hadde i Møre og Romsdal i 1722.

Kilder: Riksarkivet i Oslo, Statsarkivet i Trondheim

BUDSTIKKA

mottar trykningsbidrag fra følgende firmaer

Skanfil Auksjoner AS

Skanfils Moldenhauer-auksjon

Kjell Germeten AS

Posten Norge, Frimerketjenesten

Norsk Posthistorisk Selskap takker for bidragene.

Skanfils Storauksjon 211

Torsdag 15. april - søndag 18. april 2021

Mot online budgivning, skriftlig eller telefonisk

 SKANFIL
Auksjoner as

www.skanfil.no

Frimerkeauksjon
Nr. 79

Jan Ødegaard
20 mm posthorn

Lørdag 25. september 2021
Skanfil Auksjoner avdeling Oslo
Brynsveien 12, 0667 Oslo

INTERNASJONAL AUKSJON 97

KJELL GERMETEN AS
INTERNASJONAL FRIMERKEAUKSJONER
OFFENTLIGE AUKSJONER

Christiansgt. 2, P.O. Box 3086, 0410 Skøyen
0807 OSLO 22 24 18 14 Fax 22 56 04 08
www.germeten.no - E-mail: germeten@online.no

**Fredag 20.- og
lørdag 21. november 2020**

**Scandic Solli Hotel
Parkveien 68 OSLO**

**Mangler du noe
til samlingen?**

Besøk vår nettbutikk.

 posten.no/frimerkebutikken